

Két ingyenfüzet : A tűzkár elleni biztosítás. — A gazdasági szakképzés jelentősége

Ára 20 fillér

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Ó-utca 10. szám.
Telefonszám: Automata 242—49.

LAPVEZÉR:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földmívelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádós ga-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P., Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam, 47. szám.

Vasárnap, november 18.

A napszámos.

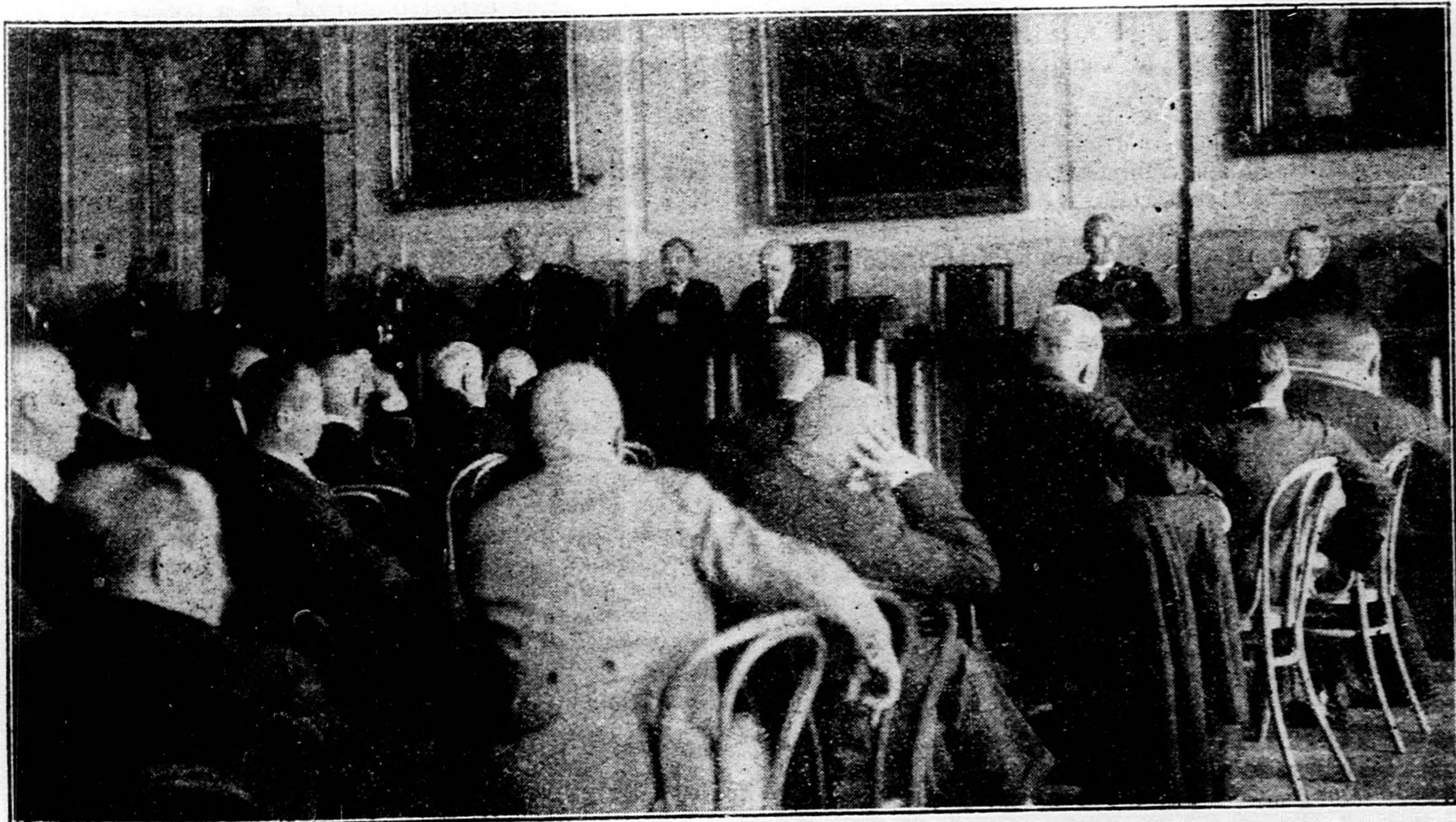
(V. I.) Talán egy osztály sincsen, mely oly önfeláldozó módon veszi ki részét a nemzeti ujjaépítés nagy munkájából, mint éppen a napszámos. Pedig ugyancsak keservesen meg kell dolgoznia a mindennapi kenyérért, de éppen ez teszi munkáját nemessé, ez kell, hogy megbecsülést, tiszteletet biztosítson számára. A mindennapi kenyér előteremtéséért vívott harcban becsülettel állja meg helyét, nem csügged, lelkét nem fertőzi meg a veszedelmes vörös járvány, sőt éppen a napszámos becsületes és puritán lelkén szenvedtek hajótörést a hirhedt terroristák. Sulyos gondok mellett éli napjait s nem tudja, vajjon holnap kerül-e valami az asztalára, de küzd becsülettel, ez az, mit tisztelnünk és becsülnünk kell.

Az élet kényelmét távolról sem ismeri, még azt sem lehet mondani, hogy türhetően él. Neki csak egy kötelessége van — dolgozni. Pedig jó volna nemcsak a napszámbér megállapítására gondolni, hanem, ezt végre is kellene hajtani, foglalkozni kellene a napszámos otthonával, szo-

ciális életberendezésével, szellemi és testi kulturájával. Igaz, hogy ez nehéz dolog, de erős akarattal keresztül vihető.

Hogy csak egyet említsek, milyen ideális és egyszerű volna a falusi munkásotthon létesítése. Itt a napszámos-munkás néha-néha összejönne, a falu vezetőivel szorosabb összeköttetésbe kerülne. Különböző előadások mellett ismertetni lehetne a fontosabb szociális és egészségügyi intézkedéseket. Nem igaz, hogy a mi napszámosaink nem fogékonyak az ilyenek iránt, dehogynem, csak foglalkozni kellene velük.

Ha már egészségügyről beszélek, nem lehet nem előhozni azokat a rettenetes lakásviszonyokat, melyek — azt hiszem — a legtöbb községben megvannak. Nem ritka eset, hogy hét-nyolc gyermekes család egy szobában lakik. De a szoba alatt nehogy valamely egészséges, jól szellőztethető helyiséget értsünk, dehogynem. Egy padozatlan, nedves, a tüdővész élesztésére minden tekintetben alkal-

Az Országos Központi Hitelszövetkezet propaganda-értekezlete Nyiregyházán.

mas sárkunyhó: ez a szoba. De ez még a jobb esetek közé tartozik, mert az sem ritkaság, ahol a konyha és a szoba egyben van, vagyis csak konyhából áll a börtönlakás, itt huzódik meg a napszámos családjával. Valóságos nyomortanya. De kénytelen valahol meghuzni magát, mert nem maradhat az utcán, — jobbat, megelőbbet pedig nem tud építeni. És itt egyke sincsen. Azonban fertőző betegségek pusztítják legföltettebb, legdrágább kincsüket, — a gyermeket.

Megint csak azt mondom, hogy a napszámos a nemzeti életünk fundamentuma, mert ha a vörös bacillus egyszer megfertőzni tudná, úgy nem beszélhetünk többé konszolidációról, nemzeti ujjaépítésről. Pedig a legnemesebb fém is olvasztható. Bármennyire tiszta és szilárd is a jelleme, nem kívánatos a végletekig egyedül hagyni napszámosainkat.

Emberhez illő lakásról kellene először gondoskodni, mert ameddig ez nincsen, üres szóbeszéd az egészségről egyetlen hangot is adni. De fölösleges időpazarlás marad minden más, a fertőző betegségeket megakadályozni célzó intézkedés is. S ha valaha kötelesség volt a népegészséget védeni, mennyivel inkább az most, mikor ennyire megfogyatkoztunk. Enélkül is eléggé pusztulunk, — gondoskodnak arról odaát.

Csodálom, tisztelettel adózom a napszámosmunkásnak ezért a kitartó munkásságáért, türelméért. Egy egész életen át a legsúlyosabb munkát végezni, — száraz kenyéren — nem lebecsülendő dolog.

Bizony, legtöbbször száraz kenyér, mert másra nem telik. A napszámbér kevés, de kevés a munkaalkalom is. Télnek idején famunkát végez, mert nyáron nem tudott annyit keresni, hogy tüzelőre is került volna. Télen az iskolába járó gyermekére szájalom reá nézni, öltözete annyira hiányos, hogy majd az Isten hidegje veszi meg. Cipője lyukas, harisnyája csak a cipőn felül van. Szegény apróság már most nélkülöz.

Alkalmam volt már egy-két, hogy így mondjam, meg-hittebb napszámosmunkással négy szemközt beszélni. Hogy mennyi akaraterő, becsületesség, dolgoznívágys, önhit, szeretet és vallásosság lakik egy ilyen kérgekeszü, állitom, finomlelkű munkásemberben, sohse gondoltam volna.

Itt volna az ideje, hogy sorsukon segítve legyen, mert az ő sorsuk a mi sorsunk is. Jó szívvvel, megértéssel, igen sokat segíthetünk, s ezt ne tagadjuk meg, ahol arra mód és alkalom kínálkozik.

A népjóléti alkotások alkalmasak arra, hogy a napszámosmunkást a nemzeti ujjaépítés munkájába állítsuk. Az elégedetlenség megszüntetése, egy jobb jövőbe vetett hitnek ápolása és ébrentartása van annyira komoly és nemzeti feladat, hogy érdemes napirenden tartani, sőt foglalkozni vele, mert a seb magától nem szokott behegedni, hanem ellenkezőleg, elmérgesedik s az egyszerű és jelentéktelennek látszó karcolás halálos lehet, míg, ha kezeljük, hamar gyógyul. Így van a nemzeti életünkben is. A napszámosmunkás élethivatása, önmagában rejlő őserője és fanatikus hazaszeretete egyenesen kötelez arra, hogy ki legyen emelve a mostani válságos helyzetéből és elfoglalja a neki kijáró helyet.

A nemzeti fundamentum alapköve a napszámos, nem lehet pedig ingoványos talajra nyugodt lelkiismerettel építeni, mert nem biztos, hogy nem dől-e fölénk a ház, mikor legbiztosabbnak hisszük. Hanem igenis építsünk megbízható talajba, ne kelljen félnünk, bármilyen erős orkántól sem. De ezt csak akkor tudjuk elérni, ha törődünk a napszámosmunkásemberrel, emeljük szellemi és anyagi erejét.

Pénzt akarok hozni a faluba! Schandl Károly dr. beszéde Mátészalkán.

A hitelszövetkezeti tőkék fokozása és megerősítése érdekében indított országos jellegű propagandamozgalom során az Országos Központi Hitelszövetkezet november hó 8-án Mátészalkán tartott vármegyei értekezletet, amelyen jelen volt Csonka-Szatmár-Bereg vármegyék agrártársadalmának színe-java. Az értekezleten Szuhány Ferenc országgyűlési képviselő elnököt s azon megjelent Péchy László főispán, Streicher Andor alispán, Szomjas Lajos ny. államtitkár, az OKH vezetősége részéről pedig Schandl Károly ny. államtitkár, alelnök-vezérigazgató.

Az elnök bevezető szavaiban hangsúlyozta, hogy a pénztelenség, a hitelinség és uzsorakamatok gátolják a gazdáinkat a boldogulásban s veszélyeztetik az agrártermelés jövedelmezőségét. Ezután Schandl Károly dr. alelnök-vezérigazgató tartotta meg nagyszabású előadását a szövetkezeti propaganda céljáról és eszközeiről. Előljáróban vázolta a magyar mezőgazdaság helyzetét az európai és tengerentúli nemzetek versenyében és rámutatott azokra a jelenségekre, amelyek arra engednek következtetni, hogy a gazdasági verseny a népek között napról-napra élesebb lesz. Eleget rámutatni az olasz gazdasági harcra, amelynek célja, hogy az olasz föld maga termelje ki minden agrárszükségletét. Eleget felhívni a figyelmet Ausztriára, amely pár esztendővel ezelőtt még ipari állam volt s most kormánya 40 millió schillinget (32 millió pengőt) állított rendelkezésre az osztrák földművelésügyi minisztériumnak mezőgazdasági befektetések céljaira, de a cseh minimális agrárvámok is világosan mutatják, hogy a csehek is fejlesztik mezőgazdaságukat, hogy sikeresen vehessék fel a versenyt a többi közép-európai exportállammal: Magyarországgal, Romániával, Bulgáriával és Jugoszláviával. A tengerentúli államok versenyének veszedelme ismeretes előttünk és él emlékeztünkben az öt legnagyobb óceántúli államnak értekezlete, amely a legnagyobb nyíltsággal kartellba tömörítette az amerikai államokat az európai piacok meghódításáért. A napokban megválasztott új elnöke az Uniónak: Hoover, ezt a versenyt csak hevesebbé teheti. Pillanatnyilag még tartjuk exportfrontunkat, de a tengerentúli gabona, tengeri, burgonya és zsir már szorongatják és döngetik ezt a gazdasági hadállásunkat is.

— Ezeket az eseményeket nem nézhetjük ölvetett kézzel. Meg kell állapítanom, hogy a magyar mezőgazdaság oly súlyos válsággal küzd, amelyre a kilencvenes évek óta alig volt példa. Hangsúlyozom, hogy itt nem egy néposztály megsegítéséről van szó, mert az ország sorsa a mezőgazdaság sorsával egy, a magyar mezőgazdaság talpraállítása és versenyképessé tétele nemcsak a magyar agrártársadalom létérdeke, hanem elsősorban az országé. Ennek pedig nincs más módja, mint a magyar agrárszövetkezetek anyagi pilléreinek megerősítése és a legkisebb embereknek megsegítése és megerősítése.

— A mezőgazdasági hitelt nyugodtá, biztossá és mindenekfelett olcsóbbá akarom tenni a szövetkezeti tőkék fokozásával. Ha a tőke növekszik, a hitelkeret is nagyobb lesz, ilyen módon az üzleti költségek jobban megoszlanak s a kamat leszállítása szinte automatikusan következik be. Meg kell érteni, hogy nem pénzt akarok elvinni a faluból, hanem pénzt akarok hozni a faluba, mert ez az útja a magyar falu megmentésének, ennél pedig nincsen fontosabb kérdése most a magyar közéletnek.

Schandl Károly dr. nagyszabású beszédét szünni nem akaró taps követte, amelynek elültével Péchy László főispán biztosította az értekezletet a mozgalom támogatásáról. Streicher Andor alispán szintén csodálkozását jelentette a mozgalomhoz, majd Nagy Sándor Faluszövetségi igazgató, Kincses Ferenc ref. lelkész, Cservenyák István, Kocsis Kálmán és Kelemen Endre gazdálkodó hozzászólásai után Csizmadia Ferenc határozati javaslatot nyújtott

Műkedvelőknek

színelőadásra, szüreti mulatságra, feivonulásokra, farsangi mulatságokra korhű jelmezeket ajánlok. **Rácz Dezső**, jelmezkölcsönző
Budapest, VII., Wesselényi-u. 2. VII., Izabella-u. 27/a. Tel.: József 445-33

be, amelyben felhívja az értekezlet a megye területén lakó összes kis-, nagy- és középbirtokosokat, hogy saját jól fel-fogott érdekükben a hitelszövetkezeteket üzletrészek jegyzése és betétek elhelyezése által támogassák. A határozati javaslatot az értekezlet egyhangú lelkesedéssel elfogadta.

Értekezlet Nyíregyházán.

A mátészalkai nagysikerű propaganda-gyűlés után Nyíregyházán tartott az OKH értekezletet. Az értekezleten megjelentek Kállay Miklós főispán, Szesztay Zoltán vármegyei főügyész, Miklóssy József görögkatholikus püspök, Erdőhegyi Lajos, Nánássy Andor és Szabó Sándor országgyűlési képviselők, Bencs Kálmán polgármester, Rácz Lajos, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója, az OKH központja részéről pedig Schandl Károly dr. ny. államtitkár, alelnök-vezérigazgató vezetésével Mikó Gábor és Borsody Sándor igazgatók. Wanke Gusztáv elnöki osztályfőnök, stb. Az értekezletet Szesztay Zoltán vármegyei főügyész nyitotta meg, majd Schandl Károly alelnök-vezérigazgató tartott hatalmas előadást a szövetkezeti mozgalom ujjaépítésének és a magyar agrártársadalom megerősítésének a szükségességéről.

— Az amerikai tőke — mondotta — amidőn kölcsönrel jön a támogatásunkra, korántsem lesz olcsó, mert nem célja, hogy a versenytársat olcsó termelési eszközzel lássa el. Az önsegélyre való törekvést kell belevinni a mozgalomba. Nem hiszi, hogy a kisembereknek ezt a puritán, tiszta erkölcs alapján megszervezett önsegélyző akcióját az ellentáborból is bárki kifogásolhatná. Vázolta az üzletrészejegyzés módjait, a saját tőkegyűjtés fontosságát s végül annak a reményének adott kifejezést, hogy mint gróf Károlyi Sándor idején, ma is vannak a falvakban a szövetkezeti eszmének önzetlen lelkiületű pionirjai, akik céltudatos és erős szövetkezeti propagandával segítenek felépíteni a csonka országot és annak sok nehézséggel küzdő agrártársadalmát.

A nagy tetszéssel fogadott és mély hatást keltett beszéd után Kállay Miklós főispán, valamint Virányi Sándor dr., a vármegye közönsége, Zohor Pál városi főjegyző pedig Nyíregyháza város társadalmának a legmesszebbmenő együttérzését és támogatását jelentették be az OKH országos propaganda akciója iránt. Szabó Sándor országgyűlési képviselő buzdító beszéde után Rácz Lajos kamarai igazgató tolmácsolta a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara üdvözlését és támogatását, majd Kiss Péter határozati javaslatára elhatározta az értekezlet, hogy Szabolcs és Ung vármegyéikben teljes erővel megindítja a propaganda akciót a hitelszövetkezeti üzletrésztőkék fokozása céljából. Az értekezlet Nagy Sándor faluszövetségi igazgató beszédével ért véget.

Az OKH nyíregyházi propaganda-értekezletének gazdaközönsége.

A Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

Az Etna vulkán kitört és tüzes lávája falvakat pusztított el.

Az ókori Pompeji pusztulásához hasonló katasztrófa játszódik le a mostani napokban Olaszországban. A Szicília-szigeten fekvő Etna nevű tűzhányóhegy kitört és tüzes lávájával elárasztotta a vidéket.

A múlt hét keddjén, a vulkán környékén lakók arra lettek figyelmesek, hogy a föld mélyéből dübörgésszerű zaj hallatszik. A hatóságok felszólították a hegy lejtőjén lévő falvak lakosságát, hogy hagyják el a vidéket. Alig ürítették ki a házakat, az éjszakai órákban nagy erővel tört fel a megolvadt kő, a láva és széles csatornában ömlött lefelé. Reggelre a hegyoldalon levő narancsligetekig ért el a tüzes folyó és utjában felperzselt mindent. A vulkán belsejéből később még fokozottabb erővel ömlött a láva, amely tovább terjedt, elöntötte a szántóföldeket és gyümölcsösöket. Percek alatt semmisültek meg az érett narancssal megrakott fák száza, ezrei. Csakhamar elérte a lávafolyam az első falvakat. A tüzes folyó fő ága három kilométer szélességben ömlött a tenger felé s az első község, melyet az utjában talált, Mascali falu volt. A völgyben fekvő község háromezer lakója kénytelen volt mindenét ott hagyni, hogy életét megmenthesse. Gyalog, lóháton, szekereken menekültek a földönfutóvá vált emberek a vasuti vonal felé. Két nappal később már annyi láva ömlött a községre, hogy csak a templom tornya látszott ki. Voltak a közeli falvakban olyanok, akik nem törődve a felszólítással, a parancsal, ott maradtak házukban s tüzes láva megölte őket. Carraba község határában egy öreg házaspár a háztetőre menekült, de a láva lassanként ellepte az épületet. Hiába kiáltoztak segítségért, a lávafolyón keresztül senki sem tudott közeledni hozzájuk s a tűzben lettek halálukat. A lávafolyam később kettévált s elérte a Messina—Catánia-i vasuti vonalat.

A kormány katonaságot rendelt ki, hogy robbantásokkal a lávát rövidebb uton vezethesse a tengerbe. Ezer és ezer katona mély csatornát ás, hogy a láva a megszabott irányban folytassa útját és ne pusztítson tovább. A környék vasutforgalma teljesen megszűnt, mert a sineket is láva borítja, de azért a kíváncsiak tömege érkezik kocsikon és autókön, hogy láthassa a borzalmasan szép látványt. Különösen éjszaka nyújt felejthetetlen látványt, amint az izzó lávafolyam vörösre festi az egész vidék égboltozatát.

Eddig ötezer ember van hajlék és kenyér nélkül s róluk az olasz kormány gondoskodik. Ez az ötezer ember mindenét elvesztette. Vagyonuk a narancs- és citromliget volt, amely teljesen elpusztult. Az Etna még mindig ontja a lávát, de az utóbbi napokban már csökkent ereje.

A „Leányvári Önkéntes Tűzoltó Testület” tagjai és vezetősége. Október hó 21-én zajlott le a „Leányvári Önkéntes Tűzoltó Testület” fogadalomletételi ünnepélye. Képünk az ünnepély alkalmából készült. *Ülők sora (jobbról-balra):* Liptai Béla dr., a testület orvosa, Gerstner Ferenc, a testület elnöke. — *Állók sora (jobbról-balra):* Berencz György járási tűzrendészeti felügyelő, Reviczky Elemér főszolgabíró, a járási tűzoltószövetség elnöke, László István vármegyei tűzrendészeti felügyelő, Flnk Mátyás szakasparancsnok. — *Baloldalt:* Markó Aurél főjegyző, tűzoltó-parancsnok, mellette Kuluncsics Géza alparancsnok.

Cegléd borközraktárt kap.

A földművelésügyi minisztérium a magyar bor kedvező értékesítésének előmozdítása érdekében — mint ismeretes — néhány állami borközraktár felállítását tervezi. Egyelőre a Duna-Tisza-köze, Felsőmagyarország és a Dunántul kapna egy-egy ilyen borközraktárt. Az elmúlt héten a ceglédi gazdák népes küldöttsége jelent meg Mayer János földművelésügyi miniszter előtt és a Duna-Tisza-közén felállítandó közpincét Cegléd számára kérték. A küldöttséget Nagy Rezső, a Ceglédi Hitel- és Pincészet-kezelő ügyvezető-igazgatója és Erdélyi Aladár, Cegléd város képviselője vezették a miniszter elé. Erdélyi Aladár országgyűlési képviselő ismertette azokat az okokat, amelyeknek alapján Cegléd városa a maga részére kívánja az egyik borközraktárt. A miniszter válaszában kijelentette, hogy teljesen átérzi a bortermelők válságos helyzetét és rajtuk segíteni nemcsak nemzetgazdasági, de szociálpolitikai szempontból is elsőrangú kötelesség.

— Sulyt helyezek arra, — ugymond — hogy a jó magyar bor minél nagyobb mennyiségben kerüljön külföldre. A magyar bor hírnevét külföldön igen sok helyen lerontották, de ahol ismerik a tiszta, hamisítatlan magyar bort, ott nagy piacot teremthetünk. Az állam kezébe is fogja venni a borértékesítés ügyét. Piacot fog teremteni a magyar bornak és akkor a kereskedelem helyzete is könnyebb lesz. Alkalmazkodnunk kell a külföldi kívánságokhoz és a kormány azért akar ilyen borközraktárakat felállítani, hogy azok a típusborok kitermelésével könnyen értékesíthetők legyenek a magyar borokat. Nagy program megvalósítása előtt állunk ezen a téren és Cegléd, amely évtizedek óta szívén viseli bortermelőinek érdekeit, számíthat a kormány segítségére. Fontosnak tartom, hogy Cegléd, ha nem is azonnal, de a legközelebbi jövőben hozzájusson az egyik állami borközpontoz.

Nem csak olcsó, hanem jó is

20 méter	Tennisflanell jó holyhos	30 P
20	Liliom-vászon, hófehér 80 széles	30 P
20	Köténykarton, szépen mintázva	30 P
23	Angin, garantáltan pehelytartó	30 P
23	ágynemű színes csikkal	30 P
16	ruhabarchet, finom	30 P

Pósta- és vámilleték az árakban bennfoglaltatik.

Szétküldés
utánvétellel:

STOLIN JÓZSEF

szövőgyárából, NACHOD, (Csehszlovákia).

Államiellenőrző jeggyel ellátott vaj kerül forgalomba.

A földművelésügyi minisztérium egyik legfontosabb feladatának tartja a magyar termékek kivitelének megkönnyítését s ezért elhatározta, hogy fontosabb mezőgazdasági termékeinket állami minőségi garanciával fogja ellátni. Ezt a tervét a tejtermékekre vonatkozólag már megvalósította s a napokban megjelenik a piacon az állami ellenőrző jeggyel ellátott vaj. A vajon alkalmazott állami ellenőrző jegy jelenti azt, ha a vajat készítő üzem az állami ellenőrző állomás állandó felügyelete alatt áll, hogy a vaj viztartalma nem több 14.5 százaléknál; hogy a vaj pasterezált tejből vagy tejszínből, mesterséges színtenyésztet hozzáadásával készült; hogy a vaj semmiféle idegen anyagot nem tartalmaz.

Ezek a törvényes kellei az állami ellenőrző jeggyel ellátott vajnak. E kelleken kívül természetesen az állami ellenőrző jeggyel ellátott vaj még külön minőségi elbírálásban is részesül, mely bírálatot a legkiválóbb szakemberekből összeállított bírálok testülete végzi s ez a bírálat kiterjed különösen a vaj ízére, színére, szagára, stb. Állami ellenőrző jeggyel csak 50 kilogrammos hordó, 1.5 kilogramm csomagolású tömbáru és tíz dekás csomagolású vaj kerül forgalomba. Az állami ellenőrző jegyet csak az arra jogosult üzem használhatja s az ezzel történő visszaéléseket a legsúlyosabban büntetik.

Ezzel az intézkedéssel sikerül a földművelésügyi minisztériumnak a magyar vaj jóminőségét nagyban előmozdítani s vajfeleslegeinket külföldön előnyösen elhelyezni.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház november hó 6-iki, szerdai ülésén a fővárosi törvényhatósági bizottság mandátumának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását kezdték meg. Másnap tovább folyt a javaslat vitája, majd november hó 8-án, csütörtökön, a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben elfogadták.

Ugyanezen az ülésen kezdték meg a házadókulcs le szállításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. November hó 9-én, pénteken folytatták a javaslat vitáját. A szónokok közül Csizmadia András kisgazdaképviselő azt a kívánságát fejezte ki, hogy a tanyákat teljesen mentesítsék a házadó alól és a huszszázalékos házadómérséklést terjesszék ki a községekre is. Jókai-Ihász Miklós azt szeretné, ha a kis falusi házak és a városi bérpaloták között különbséget tennének.

A vita befejezése után Wekerle Sándor pénzügyminiszter válaszolt az elhangzott kívánságokra.

— A kormánynak — mondotta többek között — nem ez az egyetlen adóleszállítási intézkedése, mert például a múlt évben az illetékeket és más adónemeket szállította le. A kormánynak szándékában van az adócsökkentés minden más téren is, de előbb fedezetet kell teremteni és csak azután lehet felkelteni a reményt a megnyilatkozó kívánságok kielégítésére. Lehetetlen állapotnak tartja, hogy az egyik község roskadozik az adók alatt, míg a másikban pótlódó sincsen. Ezt az állapotot fentartani nem igazságos, éppen ezért az erre vonatkozó adatgyűjtést elrendelték és a tárgyalásokat megindították. A tanyai házak teljes adómentességét nem lehet keresztülvinni, mert ez beleütközik az egyenlő elbánás és az igazság elvébe. Nemcsak a tanyán vannak bajok, hanem falun és a városok külső részein, hol teljesen vagyontalan emberek laknak és mindaddig, míg ezek a házak adó alá esnek, nem tartaná célszerűnek a tanyai házakkal sem kivételt tenni.

A pénzügyminisztert első parlamenti beszéde után hosszasan ünnepelték. A javaslat vitáját november hó 13-án, kedden folytatták.

A házszabálymódosítás.

A képviselőház harmincháromtagu házszabályrevíziós bizottsága november hó 8-án, csütörtökön tartotta első ülését, melyen Örfy Imre ismertette a házszabályrevíziós tervezetet és azzal okolta meg, hogy az egész világon más tanácskozási rendet állapítottak meg a parlamentek, mert az általuk megoldandó kérdések úgy menynyiség, mint minőség tekintetében óriási változásokon mentek át. Az előadó beszéde után Bethlen István gróf miniszterelnök emelkedett szólásra és többek közt a következőket mondotta:

— A kormány álláspontját abban szögezhetem le, hogy nagyjában helyesljük a javasolt intézkedéseket. A kormány felelős a Ház foglalkoztatásáért, munkájának beosztásáért, azért gondoskodni kíván arról, hogy a munkabeosztás és a program az ország közérdekeinek megfelelően legyen keresztülvihető.

— Azt hallom, hogy a nagyközönség körében el van terjedve és mesterségesen el van terjesztve az a hit, hogy a kormánynak szüksége van a házszabályreformra, mert meg akarja oldani a királykérdést. Én még sohasem hallottam, hogy trónokat fel lehessen állítani házszabályreform segítségével. Legalább a magam részéről erre a bolondgombára nem vállalkozom és aki ismer engem, tudhatná, hogy házszabályreformokkal királyokat kreálni nem is akarnék, amint hogy nem is lehet. Azt is mondják, hogy a kormány az amugy is mérhetetlen hatalmát tovább akarja gyarapítani. A kormány azonban a maga részéről igazán nem kíván ebből hatalmi gyarapodást meríteni, mert nincs szüksége rá.

A bizottság a házszabályrevízió érdemleges tárgyalását november hó 13-án, kedden kezdette meg.

A vízi beruházások ügye.

Az Egységespárt november hó 8-án, csütörtökön értekezletet tartott, amelyen a vízi beruházásokról szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Marschall Ferenc ismertette a törvényjavaslatot, amely pénzügyi szempontból megalapozza azokat a munkálatokat, amelyek a folyamatszabályozások tízévi szünetelése után immár elhalaszthatatlanok. A törvényjavaslat két részből áll, az első fele a vízi beruházásokról szól, a másik a vízi társulatok maxi-

Kép a „Leányvári Önkéntes Tűzoltó Testület” ünnepségéről.

Első sor (balról-jobbra): Liptai Béla dr. orvos, László István vármegyei tűzrendészeti felügyelő, Molnár Matild, Frey Vilmos dr. országgyűlési képviselő, Markó Aurélné főjegyző neje, Reviczky Elemér főszolgabíró, elnök, Kuluncsics Gézáne állomásfőnök neje, Berencz György járási tűzrendészeti felügyelő, Hacher Gyuláné csévi főjegyző neje, Kuluncsics Géza alparancsnok. — Második sor: Perger János, a testület pénztárosa, Binder Lőrinc, a testület ellenőre, Markó Ernő festőművész, Hacher Gyula csévi főjegyző. Középen: Markó Aurél főjegyző, tűzoltóparancsnok. A kép végén: Gerstner Ferenc, a testület elnöke.

Harmadik sor (baloldalt): Fink Mátyás szakaszparancsnok.

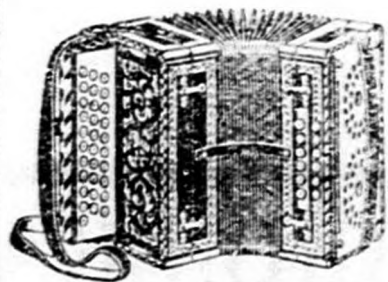
POMPÁS HANGSZEREK

Közvetlenül Európa legnagyobb szétküldéséről.

Tájékoztató árak:

Hegedűk . . . már P 7.90-től
Harmonikák . . . már P 7.80-tól
Citerák . . . már P 11.80-tól
Klarinétok . . . már P 14.95-től
Mandolinok . . . már P 15.20-tól
Gramofonok . . . már P 29.50-től

60 oldalas új diszidár-jegyzékünk ingyen!

MEINEL és HEROLD

HANGSZER-,
BESZÉLGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19. sz.

mális megterhelésének kérdéséről. A párt megfontolándónak tartja, hogy az ország mezőgazdasága és a vízi társulatok elbirják-e azt az újabb megterhelést, amelyet a javaslat második része jelent. A párt azt javasolja tehát, hogy a kormány a javaslatot válassza ketté s a vízi társulatokra vonatkozó részét különjavaslatban terjessze a törvényhozás elé.

Mayer János földmívelésügyi miniszter és Wekerle Sándor pénzügyminiszter kijelentették, hogy hozzájárulnak a vízi társulatra vonatkozó szakaszok kihagyásához.

A hajduszoboszlói gyógyforrás ügye a képviselőház előtt.

Hegymegi Kiss Pál a képviselőház november hó 7-iki, szerdai ülésén a debreceni mélyfurás és a hajduszoboszlói gyógyforrás ügyében mondott el interpellációt. A debreceni mélyfurás ügyében komoly ígéretet kapott a pénzügyminisztertől, hogy mihelyt a viszonyok megengedik, a munkálatokat folytatják. A hajduszoboszlói gyógyforrással kapcsolatban elmondotta, hogy a forrás az állam tulajdona, mely azonban Hajduszoboszló városára ruházta át száz évre a kihasználási jogot. A város az első időben mindent meg is tett, hogy a gyógyfürdő ügyét fellendítse. 1927 júniusában azonban váratlan esemény történt. A város polgármestere szerződést kötött egy részvénytársasággal, melynek ő maga is tagja és bérbeadta a forrást egy vagon buzáért. A polgármester annak idején elmulasztotta a szerződés ideiglenes aláírását és így 1928 januárjában kötötték meg a végleges megállapodást. A képviselőtestület a legerélyesebben tiltakozott a gyógyforrás bérbeadása ellen, fegyelmet is rendelt el a polgármester ellen és ekkor történt meg az a csodálatos eset, hogy a fegyelmiről határozó közgyűlésen maga a polgármester elnökölt. A részvénytársaság elhanyagolta a fürdő építési munkálatait és karbantartását, úgy, hogy a gyógyforrás kihasználása ellen úgy építészeti, mint egészségügyi szempontból a legsúlyosabb kifogások merültek fel.

Vass József népjóléti miniszter azonnal válaszolt az interpellációra és kijelentette, hogy egy közegészségi felügyelőt küldött le a vizsgálat megejtésére, kinek jelentése igen sok pontban kedvezőtlen volt. Az idén május 3-án utasította az alispánt újabb vizsgálat lefolytatására, tőle azonban értesítést kapott, melyben az alispán haladékokat kér, arra való hivatkozással, hogy a vizsgálat hosszabb időt vesz igénybe. Az alispáni jelentés májustól mostanáig még nem érkezett be.

Scitovszky Béla belügyminiszter elmondotta, hogy a szerződés szabálytalan volt, mert nem mutatták be a vármegyének, csupán a második szerződést, melyet a vármegye jóvá is hagyott. Saját hatáskörében a város határozatát megsemmisítette és új szerződési tárgyalásokat rendelt el. Határozott tudomása van minden visszaélésről, mely a szerződésmegkötés körül felmerült és kijelenti, hogy azokat nem fogja tűrni.

Csilléry András lemondott mandátumáról.

Csilléry András országgyűlési képviselő levelet intézett Zsitvay Tiborhoz, a képviselőház elnökéhez, amelyben bejelentette, hogy miután a Társadalombiztosító Intézet főorvos-igazgatójává nevezték ki, mandátumáról lemond.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Maniu Gyula, a földmivespárt vezére Románia új miniszterelnöke.

A román kormányválság megoldódott. A kiskoru királyt helyettesítő régens tanács Maniu Gyulát, a földmivespárt vezérét bizta meg kormányalakítással. Az új miniszterelnök meg is alakította kormányát és az esküt le is tette. A kormányban hét erdélyi származású miniszter foglal helyet, közöttük maga Maniu is, aki egyébként a háború előtt a magyar képviselőház tagja volt. Románia óriási lelkesedéssel fogadta az új kormány kinevezését, mert tőle várja a Bratianu-uralom erőszakosságainak, panamáinak és sikkasztásainak teljes megszüntetését. Az új kormány földmívelésügyi minisztere Mihailache kisgazda. Maniuek uralomra jutásától, sajnos, az erdélyi magyarságnak nincs mit várni, mert a magyarság elnyomásában egyetért minden román politikus.

Amerika új elnöke: Hoover.

Az Északamerikai Egyesült Államokban lefolyt elnökválasztáson Hoover szenátor, a köztársasági párt jelöltje került ki győztesen. Az új elnök ugyanahhoz a párt-hoz tartozik, mint a lelépő Coolidge elnök, aki még február közepéig marad hivatalában. Smith, a bukott elnökjelölt, mikor a választás eredményéről értesült, elsőnek sietett gratulálni győztes ellenfelének. Hoover, az új elnök ötvennégy éves. Apja szegény kovács volt és Hoover már hét éves korában teljes árvaságra jutott. Tizenhárom éves korában, mint kertészinas, majd mint kifutófiu kereste kenyerét, de tudásvágya nem hagyta nyugodni, beiratkozott egy esti iskolába és így tanult tovább. Később egyetemre került, ahol a földtani és bányászati kar hallgatója lett s hihetetlen szorgalommal megszerezte a diplomát. Később bányakutatásokra kapott megbízást, majd Kinába került, ahol a kínai kormánytól kapott hasonló megbízásokat. 1902-ben a legnagyobb bányavállalatok főmérnöke lett. A háború kitörése után ő lett az antant élelmező diktátora, a háború után pedig az éhínséggel küzdő európai államok élelmezésének ügyét vette nagy eréllyel kezébe és segélyakcióinak áldásait a legyőzött országok is érezték. 1920-ban kereskedelmi miniszterré nevezték ki és számos nagyjelentőségű törvény és szociális alkotás fűződik nevéhez.

Poincaré francia miniszterelnök lemondott és újra miniszterelnök lett.

A francia kormány az elmúlt héten váratlanul lemondott. Franciaországban tudvalevően az összes nagy pártok részvételével alakította Poincaré miniszterelnök a nemzeti egység kormányát, amelynek négy radikális-párti minisztere volt. A radikális párt legutóbb élesen elítélte a kormány pénzügyi politikáját és olyan programot fogadott el, amely gyökeres változtatásokat követel a francia politikai életben. Ez a párthatározat egyenesen kimondja, hogy nem bizik a nemzeti egység kormányának tartósságában és a párt négy minisztere számára nem maradt más hátra, ezek után, mint a lemondás. Erre azután Poincaré az egész kormány lemondását benyújtotta a köztársaság elnökének. Hosszas tárgyalások után újra Poincaré alakította meg az új kormányt, melyben azonban nem foglal helyet egyetlen radikális-párti miniszter sem.

Az aradi román rendőrség nem tűri a zsinórt és a tollas süveget.

Az aradi román rendőrség beidézte a temetési vállalkozókat és tudomásukra adta, hogy a legrövidebb időn belül vagy csináltassanak alkalmazottaik részére új uniformist, vagy a régit alakítsák úgy, hogy ne legyen kihívó jellegű. A vállalkozók meglepetten kérdezősködtek, hogy mi a kifogás a mostani egyenruhák ellen, mire a rendőrség azt a felvilágosítást adta, hogy a temetési alkalmazottak zsinóros, vitézkötéses mentéje, tollas süvege emlékeztet a magyar nemzeti viseletre s ezért ajánlatos, hogy a temetési vállalkozók alkalmazottaik ruháját alakítsák át. A vállalkozók kénytelenek voltak tudomásul venni a rendőrség felszólítását, mert nem akarnak hadbírótság elé kerülni irredentizmus vádjával terhelt, csupán azért, mert alkalmazottaik zsinóros ruhában látják el feladatukat.

Hol kapható mezőgazdasági munka?

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földmívelésügyi minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. szám, II. emelet 207.) közlése szerint a következők keresnek mezőgazdasági munkást:

Munkáscsapatot:

Nemeskürri Kiss-örökösök gazdasága (Göd, Pest vm.), 1929 március 15-től október 15-ig 8 óra 20. I. oszt. és 20 II. oszt. summást és 40 pár aratót. A szerződést november hóban kívánja megkötni.

Egyeseket:

Kárpáti Sándor (Pesthidegkuti, Váry-villa) egy nőtlen kertmunkást, konyhakert és gyümölcsöshöz, ki házkörüli munkákat és állatok gondozását is végzi. Ellátást kap és havi 40 pengőt. — Ráksi pusztai gazdaság (Igál, Somogy vm.) egy bognárt és egy vincellér-kertészt, ki méhészethez is ért. Költözködési költségeket 20 kilométertől fizet. — Dr. Auber mann Miklós (Budaörs, plébánia, Pest vm.) egy tehenest és egy kocsist. Nőtleneknek teljes ellátást és havi 40—50 pengőt fizet. Ha egyik nő és gyermek-telen, felesége szobaleányteendőket végezhet havi 30 pengő bérért. — Vitkay Imre (Balatonfőkajár, Veszprém vm.) egy kertmunkást kert-, szőlő-, gyümölcsös- és méhészethez, ló- és tehén-ápoláshoz. Bér évi 400 pengő és élelmezés, vagy konvenció. Ha nő, felesége a háztartásban munkát kap egyesség szerinti bérért. — Czégényi József (Törökbálint, Pest vm.) egy kocsist, ki tehenet is ápol, nőtlen, bentkosztost, fizetése fél konvenció; egy feles dinnyekertészt (Csány-hevesi vidékről) négy holdon való termeléshez.

A Friedler-féle szabadalmazott

„GAMMA“
hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtokéletesebb gyógyszere.

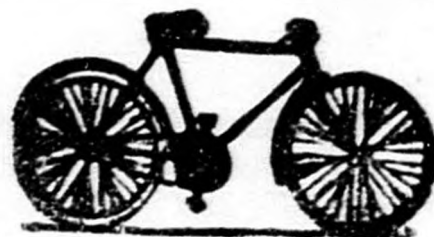
„GAMMA“
hajszappan

teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a fej és a hajbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva.

Kapható mindenütt
FRIEDLER-LABORATORIUM

Budapest, VII. kerület, Murányi-utca 46. szám. Telefon: József 464—71

A MÁV. és a csendőrség hiv. szállítója

Világhírű The Whitworth kerékpárok kisrészlete, varrógépek, gyermekkocsik gyári árban. Speciális javítóműhely. Kerékpár alkatrészek: friss külsők P 6.80-tól, belsők P 2.10-től, lánc P 3.60, pedál P 3.20-tól stb. Képes árjegyzék 800 képpel ingyen.

Láng Imre műszerész-mester, Budapest, VI. Teréz körút 3. szám. (saroküzlet).

INGYEN

BREHM ÁLLATOK VILÁGA

Mint eddig is klasszikus kiadványainkkal tettük, ezt az óriási művet is igen nagy példányszámban, ingyen osztjuk szét. Mindenki, aki 10 napon belül beküldi kiadóhivatalunkba az alábbi szelvényt, ingyen megkapja **Brehm: Állatok Világa** teljes sorozatát **nagy lexikon alakban**, körülbelül 100 testes füzetben, mintegy 8000 oldalon. Ez a kiadás a legújabb, 1927-ben megjelent 4-ik, több mint 2000 fekete és színes képpel ellátott német kiadás alapján készült, melyet a legnagyobb-névű tudósok a tudomány legmodernebb színvonalára emeltek. Ezen kiadásunkban megjelenő

TELJES NAGY BREHM

modern magyar kiadása a leghíresebb magyar természettudósok, egyetemi tanárok és szakértők közreműködésével készül. Ez a klasszikus természetrajzi mű a természet minden barátjának kezében kimeríthetetlen forrása az okulásnak és a tanulságos szórakozásnak. A melegsívű kutató az életből merít az élet számára: leírja az állatokat, amelyek az emberek társai a földön, ellenségei vagy barátai és sorsuk az ember sorsával összefügg. **Színes, életteli és természetű lépekben mutatja be Brehm ezt a hatalmas, különös és mindig érdekes világot.** Brehm írását mindenki csak feszült figyelemmel és érdeklődéssel követheti.

Ez a mű gyönyörű nyomásban, az általánosan ismert lexikonok formájában jelenik meg és csak a hirdetésért és csomagolásért kérünk minden hatalmas füzetünkért 25 fillérnyi megtérítést. Minden füzet külön is kapható. A szétküldés a beérkezés sorrendjében a tényleges portókölték megtérítése ellenében történik, avagy portómentesen vehetők át kiadóhivatalunkban.

Mindennemű pénzküldemény egyelőre mellőzendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek tíz napon belül beküldetnek:

Christensen és Társa

GUTENBERG

KÖNYVKIADÓVÁLLALAT

Budapest, IV., Váci ucca 17, főlem.

Telefon: Aut. 874-66.

SZELVÉNY. 227

Alulírott a **Nagy Brehm-et (az igazi Nagy Brehm-et)** a fenti feltételek szerint ingyen kívánja. Átvételi elismerést és szállítási értesítést kérek.

Név: _____

Lakhely: _____

Külföldi címek az illető állam nyelvén közlendők. — Feltétlenül jól olvasható aláírást kérünk

Cséplés a „Vasárnap” egyik jóbarátjának gazdaságában. X-el jelölt Kiss Ágoston, akinek pátkai gazdaságában készült a kép.

MEZŐGAZDASÁG

E heti ajándékfüzeteink.

Harmincadik ajándékfüzetünk a földmivelés és állattenyésztés területéről más, nem kevésbé fontos térre vezeti az olvasót. A könyvecskét Niedermann Zoltán dr., a Hangya osztályfőnöke írta:

A tűzkár elleni biztosításról

címmel írta meg. Szerzőnk, aki a kérdés legalaposabb ismerője, kielleni biztosítás nagy jelentőségét, megállapítja a biztosítás előnyeit és levonja azt a végső következtetést, hogy minden gazdának elsőrendű kötelessége tűzkár ellen biztosítani vagyonát.

Harminegyedik füzetünk szerzője Tóth Jenő dr. földmivelésügyi államtitkár, a mezőgazdasági szakoktatás rendkívül nagyfontosságú ügyének kitűnő irányítója, aki előadását

A gazdasági szakképzés jelentősége és eszközei hazánkban

címmel írta meg. Szerzőnk, a kérdés legalaposabb ismerője, ki-domborítja a mezőgazdasági szakismeretek terjesztésének óriási horderejét és ismerteti mindazokat az eszközöket, melyek ma hazánkban a mezőgazdasági szakoktatás rendelkezésére állanak.

Mindkét füzetet olvasóink gondos figyelmébe ajánljuk.

Előrelátó gazdálkodás.

E címen a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamarai Értesítő október hó 31-iki számában alsóőri Farkas Géza, a Nógrád-Hontvármegyei Gazdasági Egyesület társelnöke, a következő megszívlelésre méltó sorokat írta gazdátársainak:

„Csak elnézem az idei őszi kisgazdáinkat, mint vetik most nyakra-főre a biborherét és fogják tavaszra vetni a lucerna- és hereféléket és mindenféle takarmányokat csak azért, mert az idén a széna ára felment husz pengőre. Ennek az országszerte nagy takarmány-elvetésnek természetes folyománya lesz: a takarmány túltermelés és ennek folytán tetemes árlemorzsolódás.

Nem szabad egy gazdának csak úgy máról-holnapra ötletszerűen gazdálkodni, mert az nagyon veszteséges gazdálkodás lehet. Minden második évben nálunk sok mákot termelnek és minden másodikban keveset; úgy változik ez, mint a harmonika. Tavaly a mákot nem igen lehetett eladni, annyi volt és hetven fillérért kótyavetyélték el; az idén alig vetettek és most kétszer annyi az ára. Jövőre megint sokat fognak vetni és úgy lesz a bab-termelés is; jövőre sok babot fognak ültetni, mert az idén drága lett a bab.

Igy nem volna szabad gazdálkodnunk, mert a jövőt senki sem tudja kiszámítani és az árak függnek a ter-

ményeknél, főleg a gabonaféléknél, a külföldi konjunktúráról is s azért a gazdának soha spekulálni nem szabad; azt hagyjuk a tőzsdéseknek. Még az sem válik mindig be a gabonáknál sem, hogyha valaki tavaszra, vagy aratás előttre hagyja a gabonatermés-feleslegének eladását, hogy akkor felmenjen az ára; bizony voltak e téren már igen szomorú tapasztalataim. Igaz ugyan, hogy pár év óta aratáskor mindig lemorzsolódtak az árak és decemberben kezdtek emelkedni, de azért ezt sem lehet talán mindig zsinórmértékül venni.

Legjobb minden évben mindenfélét vetni; legyen mindenből egy kevés és akkor, ha egyik nem válik be, beválik a másik. A túlzások rendszerint kellemetlen csalódást okoznak, mert igen kevés az olyan termény, amelynek fogyasztási mérete korlátlan.

A gabonafelesleg eladásánál is úgy járjunk el, — amit már évek óta kitapasztaltam és legjobban bevált, — hogy minden negyedévben adok el gabonát, így a négy negyedben kapok egy átlagot, amely az évi gabonaáralkulásoknak megfelel.

Egy nagy hiba a mi kisgazdáinknál az is, hogy újságot nem olvasnak, erre sajnálják a pénzt és időt és így soha, semmiféle termény árváltozásáról idejében nem értesülnek. Egyszer jön hozzám egy mézkereskedő és kínál igen jó árat; én szokásom szerint, nem ugrottam be, hanem azt mondtam neki, hogy majd délután adok választ, hogy odaadom-e az ajánlott áron. Délutánra megtudtam a mézárakat és eladtam még husz százalékkal drágábban a mézet a mézkereskedőnek, mint előbb ígért. De nem így történt a falusi néppel; ezeket is körüljárta ez a mézkereskedő és tőlük még délelőtt összeszedte az összes mézet potom áron. Abból, mit ezen az egy tételen vesztek, öt újságot is lehetett volna járni. Legjobb volna hát, ha mindenki érdeklődne az árak alakulása iránt. Most az a szokás, hogy hetivásárokon szekér-szekér hátán szorong a városokban és ha összebeszélnek a vevők, lenyomhatják a piaci árakat, a tőzsdei ártól függetlenül.

Ha a mi népünk egyszer is lemáznál a marháját, mielőtt eladná és sulyra adná el azt! A kereskedő, midőn szemre vesz és nem mázsálás alapján, bizony nem úgy becsül, hogy veszítsen rajta. Ezek a pár pengők, vagy pár fillérek, amiket így lead népünk, igen sokra mennek egy éven át. De jobban boldogulhatnának, ha minden garasra tudnának figyelni az eladásoknál.

Ugy vannak a vételeknél is; jön egy gépügynök, rábeszéli, hogy vegyenek nála szecsavágót, részletre ennyi és ennyiért, de nem tudja egyik sem, hogy mennyivel vett drágábban, mint más és mekkora kamatot kell ezért fizetnie és még esetleg rossz gépet kaphatott. Az már régi dolog, hogy mindennek megvan a maga idenye és akkor minden a legdrágább; amint például a szecsavágóé ősszel van és azért szecsavágót nem szabad augusztustól februárig venni, hanem előbb, mert akkor kap az ember százalékot a gyárártól, míg az ideny kezdetén ugyanennyi százalék felárat számolnak a gépeknél. Szenet és tüzelőt is kánikulában kell venni, nem mikor kopogtat már a tél hidege s amikor nincs áru.

A gépvásárlási kötlevélykiállításoknál is igen sokszor becsapják népünket és sok azt sem tudja, mit irt alá;

Kisgazdák! A legolcsóbb törlesztéses kölcsönt folyósítatjuk 35 évre. Bármikor visszafizethető. Kölcsönök már 60 dollártól kezdve kaphatók — csakis földbirtokra. Kötelező nyévbélyeg, bekebelezési illeték a kölcsönt nem terheli. Fél-évi **utólagos** kamat és tőketörlesztés. Kimerítő tájékoztatót díjmentesen válaszbélyeg ellenében kívánatra küld a

Magyar Kisgazdák Kölcsönirodája,

Budapest, I., Alkotás-u. 34.

csak akkor vakarja a fejét, midőn jön a per és az ügyvéd. Egy lokomobil- és cséplővételből, kifolyó üzlet lebonyolítása miatt egy jó gazda van ma kint Amerikában és kántorként énekel a kintlevő magyar munkásoknak, holott, ha jól megnézte volna a cséplőgép vételi kötlevét, most itthon lenne jó gazda.

Most népünk sok helyen, hogy a gabona ára tiz pengővel esett mázsánként, nem akarván gabonafeleslegét olcsón elkótyavetyélni, nem igen ad el gabonát és inkább kölcsönt vesz fel a vidéki takarékoktól és fizeti a drága kamatot, az adófizetésre, mintsem, hogy eladná azt a gabonát, melynek csak nem akar az ára emelkedni. Esetleg többet elveszitenek a kamátfizetéssel, mint amennyit vesztenének a gabonaárkülönbözetben, ami még nem is bizonyos, hogy meglesz. A gabonaár már erősen tőzsdei spekuláció tárgya és kérdés, hogy az a gazda, aki spekulál, nem huzza-e majd a rövidebbet.

Különösen nagy hiba az a mi falusi népünknel, hogy a traktorok, gépek, eszközök, olajok vásárlásánál bedől a magukat mindenféle rangban kiadó ügynököknek, akik csak azt nézik, hogy a gép- vagy olajrendelés alá legyen írva, hogy ők Pesten a magas jutalékot felvehessék, amiből az autózás is futja, hogy *aztán kell-e az az áru, jó-e, azzal nem törődnek*. Csakis ismerős, jóismerős, megbízható cégektől lenne szabad adni-venni, akik hivatásos szakemberek és akiket elő lehet venni és felelősségre lehet vonni, ha becsapás fordulna elő.

Soha még nem volt a gazda annyira eladósodva, mint most és hogy a nagy terheket megbirhassa, szükséges, hogy *ugy a vételek, mint az eladásoknál körültekintőbb legyen, mert ma nem a termelés a fő, mint a régi világban, hanem az üzlet és csak azok fognak tudni a bajokból kikeveredni, akik körültekintőbbek és előrelátóbbak lesznek.*

A mély szántás jelentősége és fontossága.

Régi sarkalatos tétele a helyes talajművelésnek, hogy őszi egy talpalattnyi földet se szabad szántatlanul hagyni s mégis ezt olyan nagyon sokan nem követik s csak tavasszal jut eszükbe a tarlót megszántani s amugy rögtönösen kapásnövényt vetni bele, amely természetesen nem adhat olyan nagy termést, mint aminőket a mai megnehezült viszonyok között adnia kellene.

Ősszel okvetlenül meg kell szántani minden talajt és pedig lehetőleg mélyen s nemcsak a felületet kell megkarcolni. Ez legyen az év legmélyebb szántása. Le kell eresztünk az ekét legalább husz centiméterre.

Az őszi mélyszántás porhanyítja, lazítja a talajt, irtja az évelő gyomokat, de ami rendszerint száraz viszonyaink közt a legfontosabb, hogy az őszi mély szántással birjuk legjobban elraktározni a téli csapadékot a száraz nyári hónapokra. Erre nálunk igen nagy szükség van, mert a késői vetésű tavaszi növények, például a kukorica, tenyésztésük ideje alatt sokszor jóformán semmi esőt se kap és teljesen az elraktározott téli nedvességre van utalva. Gyökerei a mélyen szántott földbe jobban behatolnak s minél vastagabban van az megporhanyítva, annál jobb termést ad, mert az ilyen mélyen porhanyított talaj úgy szivja magába a vizet, mint egy nagy szivacs. Hogy a talajban levő vízmennyiség nagyságáról fogalmat alkothassunk, egy idevonatkozó kísérletet közlünk. Egymás mellett levő ugyanolyan talaju két parcella közül az egyik őszi meg lett szántva, a másikon a tarlót csak tavasszal törték fel. A következő év márciusában a víz egy katasztrális hold földben, 60 cm. mélységig, az őszi megszántott földben 2100 hektoliterrel volt több. Bár azután esőre fordult az idő, mégis a júniusban végzett vizsgálat alkalmával katasztrális holdanként 1610 hektoliterrel több vizet állapítottak meg az őszi megszántott részben.

Az őszi felszántott talaj vízfelvevő és víztartó képessége sokkal nagyobb s csupán ezért is nagyobb termést biztosít, mint az, amely télen felszántatlanul állott. De nagyobb a termőképessége azért is, mert a talajban foglalt táplálóanyagok a jelenlevő nagyobb mennyiségű vízben jól oldódnak s ennek folytán az alkalmazott superfoszfát és mésznitrogén vagy bármely egyéb műtrágya hatása sokkalta erőteljesebb, a terméstöbblet sokkalta nagyobb, mintha a talaj télen át szántatlanul állott volna.

Egy talpalattnyi földet se szabad tehát őszi szántatlanul hagyni, minden talajt mélyen kell felszántani s ha valaki ezt őszi mégis elmulasztaná, végezze azt télen, fagymentes időben, mert még ilyen módon is sokkalta több csapadékot raktároz el növényei részére, mintha a szántást tavaszra hagyta volna.

A lucernások, lóherések és más évelőtakarmanynövények őszi ápolása. Mindegyre újra és újra hangoztatjuk, hogy az évelő növények, a rétek, a lucernások, a lóherések, stb., egymagukban is biztosítják állatállományunk téli szálatakarmanyszükségletét, ha talajukban bőségesen áll rendelkezésre táplálóanyag s megmenthetnek bennünket a téli szálatakarmanhiány gondjaitól. Csak ápolunk, trágyáznunk kell ezeket s akkor nem kell félnünk a nyári szárazságtól, amely pedig majdnem minden esztendőben tönkre teszi a sarjukaszálást. Pedig vajmi kevés gazdának jut eszébe, hogy réteit, lucernáit ápolja, holott különösen ez utóbbiak, ha jól ápoltak, ha a talajukban állandóan elegendő mennyiségű növényi táplálóanyag van, dus hozammal fizetik meg e kis fáradságot. Tudnunk kell e tekintetben azonban, hogy a lucerna az a növény, amely a legtöbb

Az 51-ik közhasznú és jótékony célú

magyar kir. állami sorsjáték

nyereményeinek a számát és összegét lényegesen felemelték

16.500 nyereményt sorsolnak ki.

Főnyeremény

30.000 pengő

Nyeremények:

15.000 P, azután 10.000 P, 5000 P, 2500 P, 2000 P,
3 darab 1000 P stb.

melyek mind

készpénzben fizetnek ki.

Huzás december 15-én!

A sorsjegyek ára:

1 drb = 2 pengő

5 drb = 10 pengő

Kapható minden bank- és sorsjátéküzletben, dohánytőzsdében, postahivatalokban.

Postai rendeléseket, a pénz előzetes beküldése után, azonnal teljesít a Székesfehérvári m. kir. pénzügyigazgatóság, Budapest, V., Szalay utca 10. sz. és az összes sorsjáték-főárusítók.

Ezen sorsjegyekkel nemcsak szerencsésének az esélyeit szolgálja, hanem jótékonyt is gyakorol!

meszet veszi ki a talajból s ha nem áll a talajban bőséges mennyiségű mésztartalomra, akkor jó terméseket egyáltalán nem adhatnak s ez az egyik legfontosabb oka annak, hogy ma már az országban látható lucernások legnagyobb része silány, kis terméseket ad, mert talajainak mésztartalma, különösen az utóbbi évtizedekben nagyon is megapadt. Tehát a talaj meszesítéséről kell elsősorban gondoskodni s kat. holdanként 10—15 mm. szénsavas meszet kell ősszel a lucernásokra rászórni, előzetesen pedig fogással kell azt meghasogatni, viz és légjárhatóbbá tenni. Az egyik évben tehát meszet kell kiszórni, a következő év őszen pedig trágyázni kell azt, amely célra legmegfelelőbb a könnyen oldódó szuperfoszfát, egy kevés káli, esetleg ha a lucernás nagyon gyenge volt, k. holdanként 60—80 kg. mézsnitrogén. Ezeket a trágyákat is legjobb ősszel kiszórni november hó folyamán, amely időn túl állat ne legelje a lucernást, emberek ne járjanak keresztül-kasul rajta. Ha a lucernáson egyik évben 10 mm. meszet, a másik évben 150 kg. szuperfoszfátot, esetleg 60—80 kg. mézsnitrogént s ugyanannyi kálit szórunk ki, akkor még száraz nyáron is az első kaszálások olyan bőségesek lesznek, amelyek fedezni fogják téli takarmányszükségletünket és pedig a legkitünőbb minőségű takarmánnyal, mert magas fehérje tartalmánál fogva a lucernaszéna mindenféle növendékállatnak, még a tejelőteheneknek is nélkülözhetetlen takarmánya.

Új mód a burgonya keményítő tartalmának emelésére. Közismert dolog, hogy a burgonya hozama függ a fajtától, talajtól, stb. és hogy a hozam káli, foszfor és nitrogén műtrágyák segítségével fokozható, de kevésbé ismert tény, hogy meszezésrel úgy a hozam, mint a keményítőtartalom erősen fokozható. Ezt a tényt több évi szántóföldi kísérlet alátámasztja. A kísérlet megmutatja, hogy minél erősebb és minél könnyebben oldható a mézstrágya, annál nagyobb a gumóhozam és a keményítőtartalom is. A kísérlet eredményét röviden összefoglalva elmondható, hogy meszezés esetén: 1. a levelek zöldőbbek, erősebb a szár- és levélnövény, azok hosszabb életűek; 2. a termés nagyobb; 3. a keményítőtartalom százalékosan emelkedik; 4. tartósság szempontjából a meszezett parcellák gumóinak héjja keményebb, húsnak szemcséi durvábbak. A meszezésnél a talaj savanyúsága miatt is fontos, hogy a mészt egyenletesen legyen elszórva, ne kenődjen szét. Ezért nem szabad esetleg nedves, munkával tulterhelt időben meszezni, hanem célszerű ezt a munkát közvetlen a kapálás és töltögetés előtt fejtrágya alakjában elvégezni.

A narancslégy. Egy új rovarkártevő bukkant fel ismét, mely a százfélék ellenség között igen veszélyes pusztítóknak ígérkezik, az eddigi tapasztalatok szerint különösen az *őszibarackfa-ültetvények* termésében. Az új rovarkártevő magyar neve: *narancslégy*. Ez a veszedelmes kártevő azonban nemcsak az *őszibarackfa-ültetvények* termésében okoz károkat, hanem veszélyezteteti összes gyümölcsféléseink termését is. Kártétele abban nyilvánul, hogy a kirazzó légy, átlag négy héttel a teljes érettség időpontja előtt, a gyümölcs héjja alá petézik és a kikelő nyüvek a gyümölcs belsejébe huzódnak és a mag körül élőködnek. Az ilyen gyümölcs külseje teljesen egészséges, a belseje azonban rothadni kezd és a fájáról lehullik. A lehullott gyümölcsekből a fehér, lábatlan 7—8 mm. hosszú nyüvek 2—3 hét múlva földbe huzódnak és ott sárgásbarna bábbá alakulnak. Ebből a légy körülbelül egy hét múlva újra kirazzik és tovább szaporodik. Megjelenésének nagy veszedelme tulajdonképpen abban rejlik, hogy évente több nemzedéket nevel. Minthogy a veszedelmes kártevő rovar életmódjának és irtásának megállapítása folyamatban van, illetékes tényezők most tájékoznak, hogy a narancslégy fellépését az ország mely vidékein észlelték az *őszibaracktermésekben*.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Az ásványolaj-termékek forgalmi adójának megszüntetését kéri a gazdák.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület műszaki bizottsága a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamarával és a Győrvidéki Földmívelők Egyesületével karöltve, november hó 7-én és 8-án Győrött tanulmányi szemlékkel kapcsolatos gyűlést tartott. A mintegy kétszáz főnyi közönség jelenlétében Németh Károly dr. főispán, a Győrvidéki Földmívelők Egyesületének elnöke, nyitotta meg a gyűlést. Rámutatott a gépmunka előnyére és hangoztatta, hogy a gépmunka terjedésének legnagyobb akadályai a traktorok és az üzemanyagok drágasága, tehát elsősorban ezt a kérdést kell megoldani. Ezután Szabó Gusztáv dr. ismertette a gépmunka elterjedését és jelentőségét, majd Rothmeyer Imre, az OMGE titkára, *Állásfoglalás a benzin áremeléséről* tárgyában címmel nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott, amelynek eredményeképpen, több hozzászólás után elhatározták, hogy a mezőgazdasági termeléshez szükséges ásványolajtermékek forgalmi adójának megszüntetését fogják kérni a kormánytól. Ezután még néhány értékes szakelőadás hangzott el, melyek végeztével tanulmányi szemlék következtek. A társaság tagjai Laendler Antal pillingerpusztai szeszgyárát és gazdaságát tekintették meg.

Füveskertek létesültek pestmegyei községben.

A földmívelésügyi miniszter — mint ismeretes — a kaszálók és legelők feljavítása céljából *fűmagot engedélyez azoknak a községeknek, amelyek füveskerteket alapítanak*, hogy ott kísérletileg kipróbálják, mely fűvek válnak be azon a területen. Azok a községek, amelyek lakossága nagyobb mértékben foglalkozik állattenyésztéssel, örömmel fogadták a földmívelésügyi miniszter gondoskodását. Legutóbb *Prónayfalva, Kunszentmiklós, Kerekegyháza és Solt* községekben, a *kalocsai* paprika kísérleti telepen, az *aszódi* állami fiúnevelő otthonban, valamint *Forszter János nemesrádai* lakos birtokán készültek el a földmívelésügyi miniszter támogatásával a füveskertek.

Tenyészállatdíjazás Szenden.

Esztergom és Komárom vármegye gazdasági bizottságai, a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara, a vármegyei gazdasági felügyelőséggel karöltve tenyész szarvasmarhadíjazást tartottak. A bíráló bizottság Palkovits László alispán elnökletével a vemhes tehenek csoportjában Pénzes Márton négy éves tehenét, a vemhes üszök csoportjában Szabó Pál két és fél éves üszőjét, az egy és fél éves üszök csoportjában Nagy Sándor tíz hónapos üszőjét tüntette ki első díjjal. Ezenkívül még több oklevelet és díjat osztottak ki.

A gazdakörök tartoznak forgalmi adót fizetni borkimérés után.

A Közigazgatási Biróság elé került döntés végett az a kérdés, hogy a „Gazdakörök” tartoznak-e forgalmi adót fizetni az után a jövedelem után, amihez helyiségekben való borkimérés után jutnak. Egyes gazdakörök ugyanis felebbezéssel éltek az adóhivatalok döntései ellen s azzal érveltek, hogy a borkimérést saját helyiségekben és csakis a saját tagjaik részére eszközölték, ilyen körülmények között tehát általános forgalmi adóval őket megterhelni nem lehet. A Közigazgatási Biróság a benyújtott felebbezéseket alaptalanoknak minősítette és kimondotta, hogy a fennforgó esetekben a gazdakörök tartoznak általános forgalmi adót fizetni.

Az OMGE traktortanfolyama.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a gazdaságok vezetői részére traktortanfolyamot rendez a szántógépvezetői tanfolyamoktól teljesen különállóan. A traktortanfolyam december hó 11—18-ig tart és az OMGE székházában rendezendő előadásokon Szabó Gusztáv dr. műegyetemi tanár, Kund Ede és Thann István műegyetemi adjunktusok előadásai szerepelnek. Jelentkezési határidő december hó 5-én jár le és a részvételi díj husz pengő.

Kitüntetett mezőgazdasági munkások. A földmívelésügyi miniszter Pataky János és Kürthi Imre szentesi gazdasági cselédek hosszú éveken át tartó hűséges szolgálataik elismeréseképpen *diszoklevéllel* tüntette ki és száz-száz pengő pénzjutalmat utalt ki részükre. Az oklevelet ünnepélyes külsőségek között fogják átadni a kitüntetett gazdasági cselédeknek.

VEGYEN BIZTOS HATÁSU

LUCULLUS

PATKÁNYIRTÓ

SZÁRAZKALBÁSZT

Husból és oly hatóanyagból van készítve, amely csak az egeret és patkányt öli meg, emberre és házi állatra veszélytelen, mindenütt el lehet helyezni. Tömegesen irt, 1/4 kiló 2.50 pengő, fél kiló 4 pengő, 1 kiló 7 pengő.

Kapható jótállással:

STANDARD-nál

Budapest, Kossuth Lajos-utca 17. sz.

Telefon: Aut. 867—35, 895—85

Hoover, az Északamerikai Egyesült Államok új elnöke.

Az Északamerikai Egyesült Államokban minden négy esztendőben választják meg az állam új elnökét. A legutóbbi választás most zajlott le és Hoover győzelmével végződött. Az új elnök a szesztilalom további fenntartásának híve.

Nyugatmagyarország gyászünnepe. Nyugatmagyarország kiűritésének évfordulóján, november hó 4-én kegyeletes ünnepséggel áldoztak Magyaróváron a nyugatmagyarországi hősök emlékének. A Deák-téren lefolyt ünnepségen sokan jelentek meg a volt fölkelők közül is. Ünnepi beszédet Köllő János plébános mondott, majd a közönség a temetőbe vonult és megkoszoruzta a két fölkelő hős síremlékét.

Meghalt Tóth Árpád költő és író. A magyar irodalomnak nagy gyászja van: Tóth Árpád, a kiváló költő az elmúlt héten negyvenkét éves korában budai lakásán meghalt. Tüdővész ölte meg őt is, mint egykor az ugyancsak Debrecenből elindult nagy poéta társát, Csokonai Vitéz Mihályt. Tóth Árpád a legmélyebb készültségű s legnagyobb tehetségű magyar költők egyike volt, akinek Hajnali szerenád, Lomha gályán és Az öröm illan című verskötetei maradandó értékei a magyar irodalomnak. Mint műfordító is a legkiválóbbak közé tartozik. Barátain s a magyar irodalomon kívül felesége és kisleánya gyászolja. A poétát a farkasréti temetőben diszszirhelyen temették el mélyszégyen részvét mellett.

A kántortanítók helyzetük javítását kérték. A Magyar Tanítóbegyűlés Szövetsége az elmúlt héten gyűlést tartott Budapesten. A gyűlésen Rákos István és Neubauer Ferenc államtitkár beszéde után Benrész József szerencsi és Földes Ferenc gyömrői tanítók javaslatára kimondták, hogy ketté kell választani a kántor és a tanítói díjleveleket, a kántori fizetést ne számítsák bele a tanítói fizetésbe és a kántori javadalmazás a tanítói fizetés ötven százalékánál kisebb ne lehessen. A tanítóság természetbeni járandóságait a mostani felértékelés helyett ugyanugy kérik felértékelni a kataszteri tiszta jövedelem alapján, mint az a közgazgatási tisztviselőkkel szemben történik. Miután legnagyobb részt terményjárandóság alapján kapják a fizetésüket, a kántortanítók és a buzaváluta az 1928. évi értékmegállapítások óta harminc százalékkal esett, ezt a csökkenést drágasági pótlékkal egészítsék ki.

Ujságírók a kormányzó előtt. A magyar ujságírók a napokban küldöttségileg tisztelegtek Horthy Miklós kormányzó előtt, hogy megköszönjék a Visegrád közelében levő villát és parkot, melyet az államfő az ujságírói jóléti intézményeknek adományozott. A kormányzó a küldöttség előtt többek között így szólt: „A magyar toll a magyar önvédelemnek és a magyar újjáépítésnek egyik leghatalmasabb fegyvere. A fegyverek élet az ujságírók sohase fordítsák egymás ellen, hanem illesszék be a magyar védekezés egységes nagy védelmi rendszerébe.”

Asthmát, tüdőcsueshurutot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgen-intézet, Budapest, Andrássy-ut 87. Telefon 123—82. Olcsó betegszobák.

Mozgalom indult Rubinek Gyula síremlékének felállítására. Az agrártársadalmi intézmények körében mozgalom indult meg abban az irányban, hogy Rubinek Gyula, a kisgazdapárt megszervezője és a nagy agrárferfiu sirja fölé, emlékéhez méltó síremléket emeljenek. Ebben a kérdésben értekezlet volt a Köztelken, amelyen a földmivelésügyi és a kereskedelemügyi minisztérium képviselőin kívül az OMGE, a Hangya, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, az Országos Központi Hitelszövetkezet s több más agrár-intézmény képviselői is megjelentek. Az értekezleten elhatározták, hogy azoknak az intézményeknek a körében, amelyeknek alapítója és tevékeny vezetője volt Rubinek Gyula, sürgősen összegyűjtik a művészi síremlék felállítására szükséges összeget. A síremléket 1929. tavaszán fogják leleplezni.

Agyonnyomta a traktor. Prügy község határában Bárdos Pál traktorvezető halálos sérüléseket szenvedett munkaközben. A szerencsétlenség úgy történt, hogy Bárdos a traktort egy árkon akarta átvezetni és eközben testét az eke az árok oldalához lapította. Senkinek sem tűnt fel a baleset és csak két nap múlva találták meg Bárdos Pált az árokhoz lapítva holtan.

Az egészség fenntartása

az élet egyik legfontosabb öncélja. A betegség mindig lehangoló jelenség, de nincs szomorubb látvány, mint egy beteg gyermek. Ha láztól égnek kis orcái és bágyadtan hunyja le szemeit, az orvos gyakran rendel hidegvizes borogatásokat, vagy egész törzsbeöngyöléseket. A valódi

Diana-sósorszesz

néhány cseppje, melyet belemártott kezünkkel ráfröcsentünk a vízbemártott és jól kicsavart borogatásra, meglepő élénkítő és felfrissítő hatást gyakorol. A Diana-sósorszesz gyors párolgása lehűti a forró testet és ezzel enyhülést, megkönnyebbülést okoz.

Cifra szűrőmmel betakarlak. . .

*Cifra szűrőmmel betakarlak,
Megcsókolom reszkető ajkad,
Cirogatom selymes fürtjeid,
Fölszáritom hulló könnyeid.*

*Fejecskéd keblemre hajtsad,
Nyisd bátran panaszra ajkad.
Ne félj, ha bántani akarnak:
Cifra szűrőmmel betakarlak. . .*

KÁRPÁTI SCHELIGÓ ERNŐ.

Falufejlesztési kongresszus Budapesten. A Nemzetközi Falufejlesztési Bizottság folyó évi augusztus havában Bernben tartott értekezletén — amelyen Magyarország részéről Horváth Jenő min. tanácsos és Weisz István min. osztálytanácsos vett részt — elhatározta, hogy a következő kongresszust a jövő év május havában Budapesten tartja meg. Az értekezleten megalakították a kongresszus szervező bizottságát is, amelyben előkelő külföldi agrárvezetők foglalnak helyet és felhatalmazták az előkészítő bizottság elnökét: Schandl Károly dr. ny. államtitkárt, a bizottságnak magyar tagokkal való kiegészítésére, ami a szombati napon az érdekelt tárcák képviselőinek közbejöttével történt meg. A kongresszus előkészítő irodája a Falu Országos Földmivesszövetség helyiségeiben van (Budapest, IX., Üllői-ut 1., II.)

Csak 2 pengő egy sorsjegy az állami sorsjáték december 15-iki húzására. Kapható minden bank- és sorsjátéküzletben, dohánytözsdében. A nyeremények számát és összegét ismét felvették. Főnyeremény 30.000 pengő, nyeremények 15.000 pengő, 10.000 pengő, 5000 pengő, 2500 pengő, 2000 pengő, 1000 pengő stb., összesen 16.500 készpénznyeremény. Mindenki vegyen e közkedvelt állami sorsjegyekből, mert ezáltal nemcsak szerencsésének esélyeit szolgálja, hanem számos jótékony intézmény támogatását mozdítja elő.

A felekezeti béke megbontása a végveszedelmet jelentené az országra. A Dunamelléki Református Egyházkerület november hó 10-én tartotta közgyűlését Teleki József gróf elnöklésével. Az elnök megnyitó beszédében utalt arra, hogy a felekezeti béke megbontása végveszedelmet jelentene hazánkra, mégis vannak olyan jelenségek, hogy egyes emberek szereplésükkel nem szolgálják a felekezeti békét. Ő a legnagyobb megértés szükségességét hirdeti és a protestánsoknak és római katolikusoknak kezét kézbe téve kell szembeszállniuk az istentagadó rombolókkal. Ravasz László dr. püspök terjesztette elő ezután évi jelentését. Kifejtette, hogy a magyar protestantizmusnak, mint vallási kisebbségnek az a feladata, hogy egyfelől a maga egységét és cselekvőképességét kifejlessze, másfelől megőrizze az állam felekezeti jellegének, az egyenlőséget és viszonyosságot biztosító törvényeknek az épségét. „A felekezeti béke nemzeti érték” — mondotta a püspök és ezért a békéért mindig a kisebbségnek kell meghoznia a legnagyobb áldozatot.

Szerelmi dráma a levegőben. Ujvidéken, a Zsidó-utcában, egy házra, majd az uttestre zuhant egy repülőgép, melyet Sirovica őrmester vezetett. A gép alatt holtan találták a pilótát és a menyasszonyát. Sirovica ismerősei azt állítják, hogy a pilóta szerelmes volt a leányba s családi akadályok miatt, amelyek útját állották szerelmüknek, már régóta öngyilkossági tervekkel foglalkozott. Nincs kizárva, hogy Sirovica szándékkal rongálta meg a repülőgépet a magasban s így akart a halálba menni. A katasztrófának egyébként még három sebesültje van, három apró gyermek, akik a Zsidó-utcában játszadoztak s akiket a lezuhanó gép szintén súlyosan megsebesített.

Felavatták az új püspökladányi polgári iskolát. Az elmúlt vasárnap avatták fel az új polgári iskolát Püspökladányban. A felavató beszédet Petri Pál államtitkár mondotta, aki többek között így szólt: „A mohi csata után új várakat kellett építeni, a mai állapotok között ugyancsak új várakra van szüksége az országnak, de most kulturális várakat kell emelni, hogy a nemzetnek a kultúra megerősödésével nagy ellenálló ereje legyen a megpróbáltatások idején.”

Tizennégy év után hazatért hadifoglyok. Az Erdős Kárpátok egyik falujában néhány nappal ezelőtt hazaérkezett egy Martinec nevű földmives, aki 1915. óta nyomtalanul eltűnt s akit már régen holtá nyilvánítottak. Martinec 13 évig élt tatár néptörzsek között a keleetszibériai hegyekben, a világtól teljesen elzárva. Azt is csak néhány héttel ezelőtt tudta meg, hogy megalakult a cseh köztársaság és hogy ő is cseh állampolgár lett. Martinec elmondotta, hogy a Kaukázusban még igen sok hadifogoly él, akik az idők folyamán maguk is tatárokká lettek és nem is gondolnak a hazatérésre. Martineccel együtt érkezett Ungvárra egy Komar nevű volt katona is, aki 1914-ben került orosz fogságba s azóta szintén nem adott magáról életjelt. Komar tizennégy évig élt Szibériában s gyalog jött haza. Szülei és testvérei nem ismerték meg. Amikor a háborúba ment, még 21 éves fiatalember volt, most pedig 35 éves férfi és 50 éves ágrólszakadt vénember benyomását kelti.

Elindult az első rádiós vonat. A múlt hét szombatján indult el Budapestről az első gyorsvonat, amelyet rádióval szereltek fel. A vonat minden fülkéjének valamennyi ülése felett rádiókagyló van, amellyel az utasok kitűnően hallgathatják az előadást. Külön rádiós-tisztek utaznak a vonattal, akik a jegyet osztják. Harminc-hetven fillérért lehet óránként a rádióelőadásokban gyönyörködni a közönségnek. Az első rádiós-vonat csaknem valamennyi utasa igénybe vette a rádiót s nem győztek csodálkozni, hogy milyen kitűnően lehet hallani az előadást. Kellemes meglepetés érte Hegyeshalomról a külföldieket, amikor Magyarországra érve meglátták a készüléket, amelyen sehol a világon még nincsen. Rövidesen az összes vonatokra felszerelik a rádiót.

„A vitézek példájukkal vitézzé teszik az egész nemzetet.” A Budapesti Vitézi Rend az elmúlt héten vitézi estélyt rendezett, amelyen Vass József beszédet mondott és a többek között így szólt: „A Vitézi Rend olyan emberekből áll, akik a polgári életben dolgoznak. Egyiknek ekeszarva van a kezében, a másik tollat forgat, a harmadik műhelyben, kalapáccsal teszi kérgessé tenyerét és vitézek Magyarország kormányzójának elgondolása szerint nemcsak azért, mert hősiessé küzdöttek a világháborúban, a pokol recsegő gerendáinak kinjai között, hanem, mert vitézek a polgári életben is és vitézzé teszik példájukkal az egész nemzetet.”

Gamma, orvosok által elismert hajnövesztő szer, egyszerűsmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtokéletebb gyógyszere; továbbá a „Gamma” hajszappan teljesen feleslegessé tesz minden más hajmosó használatát, mert általa a fejbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Gyártja: Friedler Laboratorium, Budapest, Murányi-u. 46.

Kigyulladt a szabadkai vonat egyik kocsija. A nagybecskerek—szabadkai személyvonat egyik vagonjában az elmúlt hét egyik napján tűz ütött ki. A tűz azáltal keletkezett, hogy egy utas véletlenül összetört egy benzines üveget, amelynek tartalma meggyulladt. A vészfék nem működött és mire a vonatot meg tudták állítani, már négy utas súlyos égési sebeket szenvedett, igen sokan pedig elájultak az ijedtségtől. Két asszonyt, aki a tűz által keletkezett pánik alatt kiugrott a robogó vonatból, életveszélyes sérülésekkel találták meg a pályatest mellett.

Akinek mindegy, hogy felakasztják-e. Julius elején a meg szállott Zsolna közelében Holoubek József husz éves cseh katona revolverével agyonlőtt egy pénzügyőrt, majd elrabolt a zsebéből nyolcszáz csehekronát. Az elvetemült embert rövidesen elfogták és pénteken került bűnügye a pozsonyi hadbíróság elé. A katona elmondta, hogy sok pénzt költött nőkre és június hó 8-án, mikor már semmi pénze nem volt, azzal a szándékkal ment ki az országotra, hogy az első embert agyonlővi és kirabolja. Áldozatul a szerencsétlen pénzügyőr esett. A pozsonyi hadbíróság kötéltálati halálra ítélte a rablógyilkos katonát. Mikor megkérdezték tőle, hogy kíván-e felebbezni, a katona vállrándítás közben felelt: „Nekem az teljesen mindegy! — Szóval magának mindegy, hogy felakasztják-e? — kérdezte a bíró. — Mindegy!” — felelte. A rablógyilkost ezután visszavitték a börtönbe, ahol a még hátralévő rövid idejét tölti.

A japán császár és császárné,
akit a napokban koronáztak meg óriási ünnepek keretében.

Elmosta a „zápor” a színházi előadást. Minden nagyobb színház színpada felett van egy hatalmas víztartály, melyből tűz esetén záport zúdítanak az égő díszletekre. A napokban a budapesti Városi Színházban előadás előtt az inspekciónak tűzoltó véletlenül meghúzta a készülék fogantyúját s a lezuduló víz elborította a színpadot. A díszletek teljesen tönkrementek s aznap az előadást sem lehetett megtartani.

A garázda legénnyel együtt társát is agyonlőtte egy dárdai csendőr. Dárda községben szombaton volt a vásár, amelyen Wébel János péksegéd alkudozás közben összeveszett egy árusal. A veszekedőknél csakhamar ott termelt két csendőr, akik az őrsre akarták bekísérni a péklegényt. Wébel utközből botjával támadt a csendőrökre, akik közül Dadics Péter lekapta fegyverét és készenlétbe helyezkedett. A garázda péklegény ennek ellenére is rátámadt a csendőrre, aki fegyverét használta s a golyó Wébel testén átfuródva halálos sebet ejtett a mögötte álló Zsárkó nevű csendőrön is. Ugy a péksegéd, mint a csendőr csakhamar behalt sérülésébe. Dadics ellen megindult az eljárás.

Kitűnő hatású célszerű új patkányirtó anyagot hoztak forgalomba. A budapesti Standard laboratóriumnak sikerült megszerezni James Stoward San-Franciskó-i műegyetemi professzornak szabadalmát, a patkányirtó száraz kolbászt, melynek előállítására ugyanolyan, mint a házi füstölt kolbászé és óriási előnye, hogy a bentlevő hatóanyag csak a patkányt és egeret öli meg, emberre és háziállatra teljesen veszélytelen, így mindenütt felrakható. A próbairatok mindenütt teljes eredménnyel végződtek és előkelő szakemberek mint a jelenkor legtekélyesebb íróanyagát ajánlják. Gazdasági és közegészségügyi szempontból ez az új irtószer óriási értéket képvisel, miért is ezt nagybecsű olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Agyonlőtte magát a kórházi ágyon. A szombathelyi Emberbaráti Egylet kórházában Lendvay Ferenc huszonhat éves kereskedelmi alkalmazott, akit a kórházban tüdőbajával kezeltek, ágyában fekvé a takarója alatt ugyszólván az ápolónő személtára szívenlőtte magát és azonnal meghalt. Lendvay már korábban készült az öngyilkosságra, mert egy csokoládésdobozban revolvert csempészett be magához a kórházba és azt már régóta őrizte és rejtegette magánál.

Ötven métert sülyedt egy román falu. Az oláhországi Ladea község közvetlen közelében a falubeliek különös jelenséget tapasztaltak. A község mellett a talaj sülyedni kezdett és egy hét leforgása alatt helyenként ötven méter mélységre sülyedtek a szántóföldek. A különös földtani jelenséget hatvan hektárnyi területen állapították meg idáig. A veszélyeztetett területen elnyelt a föld négy házat és további nyolcnak már csak a kéménye látszik ki. Szakértők véleménye szerint a különös föld-sülyedést földalatti vízáramlatok okozták.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928 november hó 15-én lejárt, hogy a már megküldött befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyedévre	2 pengő

Mutatószámokat levelezőlapkérésre ingyen küld a

„Vasárnap” kiadóhivatala
(Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

A Ratinolról az elismerőlevelek tömege nyilatkozik dicsőre. A többek között ezt írja Andrassy Mihály gróf szigetvári intézősége: A „Ratinol” nagyon jó eredménnyel végződött. — Így ír Ferentzi Géza erdőteleki községi főjegyző: „A két év előtti patkányirtás csodálatosan teljes eredményre vezetett, amennyiben a községi tenyésztőállatok istállójába befészkelődött patkányokat a „Ratinol” előírásos használata teljesen kiirtotta.” — Ezen íróanyag beszerezhető: Ratinol Laboratórium, Budapest, Murányi-utca 36. Prospektust ingyen küld.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1923. évben az uradalomtól egy katasztrális hold földet kaptam. Az uradalom csak ősszel adta át a földet, amikor már minden terményt betakarított róla; mégis követelték tőlem az 1923. évre szóló adót és a haszonbért. Köteles vagyok-e megfizetni? Mennyi a haszonbér összege? (T. J., Erdőcsokonya.) — **Felelet:** A bérelt föld utáni adó és bérösszeg megfizetésére nézve a kötött szerződés, illetve megállapodás rendelkezése irányadó. A megállapodásban kellett, illetve kell tehát a kérdést szabályozni, ki fizeti a bérelt föld után az adót és mely időponttól kezdve kell az adót és a bért fizetni. A földadó összege a pengőben kifejtett kataszteri tiszta jövedelem 25 százaléka. A földadót tehát úgy számítjuk ki, hogy a kataszteri tiszta jövedelem összegét megszorozzuk 1.16-dal és az így nyert összegnek vesszük egynegyed részét. Az átlagos évi bérek katasztrális holdanként 1—2 métermázsa buzaérték között mozognak.

Kérdés: Mennyi haszonbért kell fizetniök a hadirokkantaknak a vagyonváltásos földek után? (Sz. B., Kiskunhalas.) — **Felelet:** A hadirokkantak az 1923. évben a kataszteri tiszta jövedelem minden koronája után 1.65 pengőt tartoznak fizetni. Egy katasztrális hold után a legkisebb haszonbér 9.60 pengő a legnagyobb 33 pengő. Ha ennél többet követelnek, forduljon a pénzügyigazgatósághoz.

Kérdés: 1. 1911. évben életbiztosítást kötöttem és a járulékokat egészen a forradalom kitöréséig szabályszerűen fizettem. Ekkor a kötvénymet a szerb megszállócsapatok elvették tőlem. Most szeretném valorizáltan megkapni a befizetett összeget, lehetséges-e? 2. Ezerkoronás hadikölcsönöm van, de nem tudtam nosztrifikáltatni, mit tegyek, hogy kötvénymet valamiképp értékesíthessem? (F. F., Dunaszekcső.) — **Felelet:** 1. Amint azt már többször közöltük, a biztosításokat, helyesebben azoknak 5 százalékos valorizált értékét a törvény értelmében nem most, hanem 1935-ben fizetik ki. Igényét sürgősen jelentse be annál az intézetnél, ahol a biztosítást kötötte. 2. Sajnos, ma nem lehet nosztrifikáltatni. Várjon, talán ha a kisebb összegek valorizációjára, vagy segélyezésére sor kerül, akkor még értékesítheti.

Kérdés: 1. Fiam 21 éves, Kanadába szeretne menni, hogyan volna lehetséges? 2. Lány kívándorolhat-e Kanadába? 3. Lányom bátyámhoz akar kivándorolni Amerikába, lehetséges-e? (K. J., Nyista.) — **Felelet:** 1. Szülői beleegyezés alapján kaphat utlevelet és kiutazhat. A kivándorláshoz kivándorlási engedély szükséges, amit az előjáróság révén a belügyminisztériumtól kell kérnie. A Kanadába való beutazáshoz szükséges beutazási engedélyt — ami okvetlen szükséges — a hajóstársaság szerzi meg. 2. Fiatalkoru egyáltalán nem, nagykoru is nehe-

zen. 3. Ha megkapja rokonától a szükséges *affidavit*-ot, beutazási engedélyt, akkor igen. Az eljárás teljesen azonos az első kérdésre adott feleletünkkel. Egyébként azt ajánljuk, hogy mielőtt kivándorolna, vagy még mielőtt a hajójegyet is megváltaná, írjon a Magyar ki- és visszavándorlókat védő irodának (Budapest, VIII., Fiumei-ut 4.), amely azután minden ügyét lelkiismeretesen elintézi és tanácsal szolgál.

Kérdés: Nagypám 1922. év március havában végrendeletet tett; a végrendelet értelmében egyik nagynénémnek 50.000 svájci aranyfrankot kellett kapnia, de nem kapta meg. Menynyit ér most pengőben a fenti összeg? (S. F., Kovácsné.)

— **Felelet:** Az ötvenezer frank értéke ötvenötezer pengő. Ehhez járul még az időközi kamat.

Kérdés: Huszonöt éves vagyok, irni-olvasni tudok, városi levélhordó szeretnék lenni, hová forduljak? (V. L., Kocsola.)

— **Felelet:** Levélhordókat az illetékes postaigazgatóság vesz fel, kellő számú üresedés esetén. Érdeklődjék annál a postaigazgatóságnál, amelynek területén akar szolgálatot teljesíteni. Postaigazgatóságok székhelye: Budapest, Debrecen, Pécs, Sopron, Szeged.

Kérdés: 1. Az orvos megállapította, hogy nagyfokú idegességben és vérszegénységben szenvedek, szüleim azonban nem hiszik el és nem akarnak gyógyíttatni, mit tegyek? 2. Hol lehet a budapesti szanatóriumokon kívül olcsón gyógykezeltetnem magam? (Neuraszténia.)

— **Felelet:** 1. Ha az orvos bizonyítványt állított ki betegségéről s ön még kiskorú és szülei anyagi körülményei megengedik a költségesebb gyógykezelést, akkor kötelességük gyógyításáról gondoskodniok. Forduljon a közgyámhoz. 2. Ha szegénysorsu, úgy vétesse fel magát a pécsi egyetemi klinikára, ahol ingyenesen gyógykezelik. Az egyes vármegyei kórházaknak is van idegosztálya, próbálkozzék meg talán az önhöz közel eső kaposvári kórházba való felvétellel.

Kérdés: 1927. évben közösen vettünk egy nagyobb darab földet, amit azután az egyes vevők részére szétmértünk. A méréssel nem elégedtünk meg és most, amikor mi magunk egy-néhányan megmértük a földünket, kitűnt, hogy egyes holdak kisebbek a rendes holdnál. Némelyiknél az eltérés 100 négyszöglet is kitesz. Mit tegyünk, hogy minden hold szabályszerűen helyreigazíttassék? (J. J., Bánk.)

— **Felelet:** Ujra fel kell mérteni a földet és az új felmérésnél hívják fel a mérnök figyelmét az önök által tapasztalt hiányokra. A felmérés költségét azok viselik, akik a felmérést kérik.

Kérdés: Érdekfeszítő regényt szeretnék vásárolni, hol kaphatok? (B. J., Tolna.)

— **Felelet:** Kiadóhivatalunkban még néhány példányban kapható: Born F., Halálkigyó című regénye. Ára 2.50 pengő.

Kérdés: 1. Házat hasznélvezek három földdel. A háznak csak sörény kéménye van s most miniszteri rendelet értelmében téglakéményt kell csináltatni. Én vagyok-e erre kötelezhető vagy a tulajdonos? 2. Tíz évre biztosítottam magam a magyar-francia biztosítótársaságnál, de két év múlva a katolikus népszövetség megbízottja megjelent nálam, elkérték a kötvényt és velük kötöttem új olcsóbb biztosítást és új kötvényt kaptam. A magyar-francia azóta perel. Köteles vagyok-e a magyar-francia biztosító társaságot is fizetni? (Sz. M., Szárföld.)

— **Felelet:** 1. A hasznélvező a hasznélvezet tárgyát csak karban köteles tartani. A téglakémény felállítása a tulajdonos kötelessége. 2. Köteles a magyar-francia biztosítót is kifizetni, mert az egyik biztosítótársaság nem jogosult a másik biztosító társaság ügyletét hatálytalanítani.

Kérdés: Hadiözvegy vagyok, férjem meghalt, egy gyermekünk maradt, aki apja házat és földjét örökölte. Most ez a gyermek is meghalt. Férjem rokonai most ezt a vagyont követelik tőlem. Jogos-e a követelésük? — **Felelet:** Jogos, mert a szülő gyermeke után csak abból a vagyonból örököl törvényes uton, amely vagyon a gyermekre tőle vagy az ő nagyszüleitől hárult.

Kérdés: Atyánk a vagyont három részre osztotta fel. Mi hárman voltunk testvérek. Egyik nővérünk meghalt, ennek öt gyermeke maradt. Bátyám most halt meg gyermektelenül, de felesége maradt. Ki örököli bátyám vagyont? (Sz. M., Mohács.)

— **Felelet:** Ha a vagyon atyjáé volt, akkor bátyja után édeatyja a törvényes örökös. Azonban bátyja felesége a vagyont hasznélvezheti.

Kérdés: Atyámnak 28 kataszter hold földje volt. Nővérem ebből 9 holdat kapott és szóbelileg úgy állapodtunk meg, hogy a többi föld szüleim halála után engem fog megilletni, mert szüleimet eltartottam. Szüleim meghaltak és nővérem most a vagyonból követeli a maga részét. Jogos-e követelése? (A. F., Zics.)

— **Felelet:** Ha nincs végrendelet, akkor nővére jogosan követelheti a maga részét a hagyatékából, annál is inkább, mert a huszonkét év előtt szóval kötött megállapodás, hogy nővére a hagyatékából semmit nem fog követelni, ma már nehezen bizonyítható.

Kérdés: Hárman vagyunk testvérek, szüleinknek 20 hold földjük és házuk van. Ketten testvérek külön háztartásban élünk, de az egyik testvérünk a szülei házában él és gazdálkodik. Ez az öcsénk reá birta szüleinket, hogy minden vagyonukat neki ajándékozza. Ily írást is szerkesztettek és azt tanukkal is aláírták. Lehet ezt az ügyletet megdönteni? (B. J., Mezőnyék.)

— **Felelet:** Az ügylet — ha csak egyéb érvénytelenítő okok nem forognak fenn — érvényes, de a megajándékozott köteles lesz a két testvérnek köteles részét a hagyaték megnyitakor pénzben kifizetni.

Kérdés: 1. Mult évben kedvezményes kamatmentes nemestett buza- és rozsvetőmagot rendeltem. Mikor kell ezt fizetni és mi lesz az ára? 2. Birósági tárgyaláson mint tanu voltam megidézve; a tanuk részére a bíróság megállapított 5—5 pengő napidíjat, de egy gazdának a bíróság nem ítelt meg napidíjat azzal az indoklással, hogy gazda. Jogos-e ez az eljárás? 3. Testvéremmel közös házam van és közös telek. Erre pajtát akarok építeni, de testvérem azt mondja, hogy az esetben, ha a közös telekre építek, a pajta fele az övé lesz. Van-e neki az általam felépíteni tervezett pajta felerészére követelési joga? (9085. sz. előfizető.)

— **Felelet:** 1. A megrendelés idejekori megállapodás az irányadó. 2. Ha nem ítélnék meg tanudíjat, a végzés ellen felfolyamodásnak van helye a királyi törvényszékhez. 3. Ha közös telekre építenek, akkor az épület is közös lesz, de az építető a beruházás fele értékét a társtulajdonostól követelheti.

Kérdés: Községünk most ki akarja mérteni utait. Az utak egyrészét a lakosok már több mint 33 éve elfoglalták és a község nem ismeri el az elbirtoklást. Mit tehetnek, hogy az elbirtokolt területeket megtarthassák? (T. Gy., Rábagyarmat.)

— **Felelet:** Tényleges elbirtoklás akkor következik be, ha valaki egy ingatlant 30 évig és egy napig békésen és háborítatlanul birtokol. Ezen az alapon a kérdéses ingatlant telekkönyveztetni lehet és kell is telekkönyveztetni. De a telekkönyvvezetést helyhatósági bizonyítvánnyal is igazolni kell. Nem hiszük, hogy a község, mint erkölcsi testület, a sajátjának vélt és illetéktelenül elbirtokolt ingatlanokról, mint közvagyonról, tényleges elbirtoklást helyhatósági bizonyítványt adjon. De nem is volna méltányos, hogy a község egyes lakói az elbirtoklást felhasználják és a közvagyonból illetéktelenül gyarapodjanak. Leghelyesebb tehát, ha belenyugszanak a községi előjáráság intézkedésébe, mert a községi előjáráságnak, mint a közvagyon hivatott őrének, a községi birtokokért felelnie kell.

Kérdés: Kötelesek vagyunk-e tehénfogat után is közmunkaváltságot fizetni. (Többen.)

— **Felelet:** Ujabban igen, de a váltáság összegét a vármegyék szabályrendeletben állapítják meg.

Kérdés: Földműves asztalos vagyok, szabad-e a piacon árulnom a saját készítményű szerszámfáimat? Szabad-e elmenem napszámba faragni? (N. J., Vasvár.)

— **Felelet:** 1—2. Ha iparengedélye van, úgy minden akadály nélkül árulhatja készítményét. Ha nincsen engedélye, váltszon az elsőfoku iparhatóságnál a főszolgabírónál.

Kérdés: Amerikába szeretnék menni feleségemmel és három gyermekemmel. Ismerőseim vannak kint, akik a hajójegyet megküldik, hogyan kaphatom meg az utlevelet? (Sz. Gy., Somogytúr.)

— **Felelet:** Kérjen kivándorlási engedélyt az előjáráság útján a belügyminisztériumtól. Ha ez megvan, úgy váltszon utlevelet, amit az alispáni hivatalnál kaphat. Az utlevelet

Kölcsönt óhajtók

fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz

Budapest, Erzsébet-körut 2. Tel. J. 418-79.

Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd **amortizációs** kölcsönt 7¹/₂ százalékos típusban **készpénzben is**. **Amerikai bankkölcsönt bekebelezési illetékmentesen** kötelezvényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre **kisbirtokosok is**.

Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítünk.

a budapesti amerikai konzulátuson kell láttatni és itt kell bemutatni az Amerikából kapott beutazási engedélyt. Az amerikai beutazási engedélyt ismerősei szerezhetik meg.

Kérdés: 1. Ezerhatszáz korona értékű járadékkötvénnyem van, felrehetem-e a kamatokat valorizálva? 2. Mennyit ér az 1915. évi 1600 korona? 3. Mikor közül a Vasárnap képrejtvényeket? (T. F., Kiskunfélegyháza.) — **Felelet:** 1. Sajnos, nem valorizálták. 2. Körülbelül 1400 pengőt. 3. Ha jólszerkesztett képrejtvényt küld be, akkor közlünk belőlük.

Kérdés: 1. Ugy olvastam, hogy csak az ötezer koronánál többet jegyzett hadikölcsöntulajdonosok részesülnek segélyezésben. Az ötezer koronán alul jegyzett kötvénytulajdonosokat pedig, mikor átkérjük segélvezni? 2. Én ezer koronát jegyeztem, az akkor sok pénz volt és méltánytalannak tartom, hogy 72 éves öreg ember létemre nem segítenek rajtam. Kérve nyelhetem-e a segítséget? (B. J., Tiszaroff.) — **Felelet:** Jól olvasta, mert sajnos, egyelőre csak — amint azt közöltük is — az ötezer koronát és annál nagyobb összeget jegyzett kötvénytulajdonosokat részesítik segélyben. Tervbe vették azonban az összes kötvénytulajdonosok segítségét, de ez még csak a jövő reménye. 2. Amint azt az első kérdésére adott válaszból is kiveheti, sajnos nem. Várjon most már, lehet, hogy nincs messze az idő, amikor rendezik.

Kérdés: Szüleink még élnek. Négyen vagyunk testvérek, de a háznál csak én vagyok a felelőssel együtt. Mivel szüleink betegek, mi gyógyítjuk őket és ezért ők ránk iratták ajándék címén a házat és a belföldi. Most testvéreim azzal ijesztenek, hogy haláluk után megtámadják az ajándékozási szerződést és elveszik tőlünk a házat. A köteles részt nem sértettük meg; lehetséges-e az elperelés? (L. F., Baktúttás.) — **Felelet:** Ha a köteles részt nem sértették meg, úgy nincsen okuk félni. Szüleik azt tesznek vagyonukkal, amit akarnak.

Kérdés: Mennyit ér az 1919. évi márciusi 2484 forint? (T. T. J., Ráckeve.) — **Felelet:** 2484 forintnak, azaz 4968 koronának mai értéke körülbelül 600 pengő.

Kérdés: 1. Szeretnék kényszerkölcsönt kötvényt vásárolni, kell-e ahhoz engedély? 2. Ötvenszázalékos rokkant vagyok, táviró tanfolyamot szeretnék végezni, lehetséges-e? (B. M., Mo-

hás.) — **Felelet:** 1. Nem kell. 2. Igen, ha meg van a megfelelő előképzettsége és tudása. A posta- és táviró segédtisztai tanfolyamokat a posta- és táviróigazgatóságok rendezik és október elejétől márciusig tartanak. Szükséges előképzettség, négy polgári iskola elvégzése.

Kérdés: Foglalkozik-e még az Országos Földbirtokrendező Bizottság földosztással? Nálunk ugyanis kiosztották a földet, de úgy vélem, igazságtalanság történt, hogyan lehetne azt jóvátenni? (H. E., K.) — **Felelet:** Új földek osztásával már nem foglalkozik, de olyan ügyeket, amiben már ítélkezett, — ha az újrafelvételt kéri — ismét tárgyalás alá bocsát. Ha tehát panaszkodunk, tessék egyenesen az O. F. B.-hez fordulni.

Kérdés: Tízezer koronám van az árvaszéknél. Az árvaszék a pénzen hadikölcsönt jegyzett. A pénzt már nyolc évvel ezelőtt meg kellett volna kapnom, mivel már akkor nagykorú lettem. Mit tegyek, hogy a hadikölcsönsegélyezésben részesüljek? (M. E., Márokföld.) — **Felelet:** Feltétlenül jelentse be kötvényeit az előjárásán, nehogy a segélyezéstől elessék. Kötvényeit természetesen ki kell kérnie az árvaszéktől.

T. A., Bördöce. Önnek is szól a „B. J. Tiszaroff“ címen adott válaszuk.

Kérdés: 1. Kovácsmester vagyok, egy tanoncom van, mennyi kereseti adót kell fizetnem? 2. Hol lehet fajbaromfit vásárolni? 3. Hol lesz a baromfikiállítás? (Olvasó, Jászladány.) —

Felelet: 1. Az a keresettől függ, ha megírja, milyen adóvallomást adott be, úgy pontosan megmondhatjuk. 2. Forduljon rák való hivatkozással a következő címekhez: Balaton baromfitelep, Mária-telep (Somogy m.). Dr. Schneider fajbaromfi-telepe, Budapest, VIII., Fűrész-utca 72. Felsőiregi uradalom, Felsőireg, Szönyeg Lórántné, Budapest, III., Hajógyári-sziget 3. Budapesten a Tenyészállatvásártelen (IX., Pongrác-ut.).

Helyreigazítás. Október 28-i számunkban a Tanácsadó rovatunk egyik kérdésére válaszolva, azt írtuk, hogy: a Falusi Éstök című lap már nem jelenik meg. Közlésünk tévedésen alapult. A lap megjelenik: minden hónapban kétszer és a Jegyzők Országos Egyesülete adja ki. Kiadóhivatala: Budapesten, VIII., József-körút 41. sz. alatt van. A lap előfizetési ára egy évre 8 pengő.

**TAGLÓ ALÁ VALÓ MÁR EZ
A KÓRSÁGOS FAJTA,
A LÓDOKTOR AZT MONDJA, HOGY
NEM SEGITHET RAJTA.**

**MÉSZBE ÖNTÖTT LYSOFORM MAL
ELHAJTOM A JÁRVÁNYT;
BEMESZELEK VELE MINDENT,
NEM FOG BAJ A „SÁRGÁN”**

LYSOFORM beszerezhető gyógyszerárakban, drogériákban és a Hangya szövetkezet fiókjaiban.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyár Rt., Újpest, minden érdeklődőnek megküldi ingyen és bérmentve „Fertőtlenítés a gazdaságban” című tanulságos füzetet.

TRÉFÁK

Hogy áll a takaréék?

Állogál a polgár a vidéki takaréék épülete előtt s megkérdi egy arra haladó nadrágos embertől:

— Ugyan kérem, tessék nekem megmondani, jól áll-e ez a takaréékpénztár?

— Miért kérdi?

— Azért, mert — kölcsönt szeretnék felvenni.

(Beküldte Rencsisovszky József Debrétől.)

Az is igaz.

— Hát te akasztófavirág, mért akartál megszökni?

— Nem akartam én, százados ur kérem, bizony Isten nem!

— Hát akkor miért hagytad el a kaszárnnyát?

— Hát csak nem vihettem magammal?

(Beküldte ifj. Németh Imre Bakonyszentkirályról.)

Felköszöntő.

Egy vidám társaságban a következő felköszöntőt mondta valaki:

— Amennyit az ács fur, az asszony gyur és a disznó tur, annyi áldást kívánunk Önnek háziur!

(Beküldte Almássy Ferenc Püskiről.)

Okos ember.

A járásbíró kérdi a vádlottat, akit lopással vádolnak:

— Nős, vagy nőtlen?

— Nem vagyok, de nem is leszek.

A bírő, aki házaseMBER, szemrehányón így szól:

— Látja, maga milyen okos ember és mégis lopásra vetemedett.

(Beküldte ifj. Kis Bagoly József Botykáról.)

Anyós temetésén.

Kohnnak temetik az anyósát s mikor hantolásra kerül a sor, Kohn a szokásos három marék föld helyett, félkiló szódabikarbónát önt a sírba.

Meglátja ezt Mórié és rákiált:

— Mit csinálsz, te hülye, mért öntöd azt a szódabikarbónát a sírba?

— Hát csak azért, hogy a föld jobban megeméssze! — hangzik a válasz.

(Beküldte Kálmán János Hajdusoboszlóról.)

Az obsitos.

Nagyokat hazudik az öreg baka a körülötte ácsorgó újoncoknak.

— Hej, mikor mi Taljánországban azokat a magas hegyeket másztuk, csak úgy zsákszámmra szedtük a csillagokat!

— Hát a fiastyukot mért nem fogták meg kendtek?

— Hásze megfogtuk vóna, kergettük is, hanem elbujt a göncölszekér alá.

(Beküldte Pankovits Emilia Jákról.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

November 18-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Fegyvernek, Jászládány (bizonytalan), Kóka (bizonytalan). — Kirakodóvásár: Makó, Szegvár.

November 19-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Bácsalmás, Bácsbokod, Gyöngyös, Győr, Háromfa, Kiskomárom (sertésvásár bizonytalan), Lovászpátona, Mátészalka, Nagybaracska (bizonytalan), Nógrád, Pilis (bizonytalan), Rakamaz, Rédics (sertésvásár bizonytalan), Sárospatak, Somogyvár, Sopron, Sümeg (sertésvásár bizonytalan), Szekszárd, Szentgál, Tiszaszentimre. — Ló- és kirakodóvásár: Hajduböszörmény. — Marha- és kirakodóvásár: Nagyrákos.

November 20-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Mezőkomárom. — Állatvásár: Gelej, Sósut.

November 21-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Csapod, Hőgyész (sertésvásár bizonytalan), Vértessacska. — Ló- és kirakodóvásár: Balmazújváros. — Kirakodóvásár: Mezőkomárom, Sósut, Gelej.

November 22-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Alesut, Bodrogkeresztur, Bodvaszilás, Ujfehértó. — Ló- és marhavásár: Kecskemét.

November 23-án, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Szentes. — Állatvásár: Békés. — Sertés- és kirakodóvásár: Kecskemét.

November 24-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Adony. — Kirakodóvásár: Békés, Szentes.

Rádiókészülékek reklámcélokra

A berlini E. GRÄB & C. ROTTLOFF cég, mely rádiókészülékek gyártásával foglalkozik, az érdeklődőknek reklámcélokra nagyobb mennyiségű rádiókészüléket enged át. A szétosztásra kerülő készülékek mind három- és négycsöves apparátusok, melyek hangszóróval vannak ellátva és kitűnően veszik a távoli állomásokat is.

A felajánlott készülékek igénylése, eltekintve a csekély szállítási, csomagolási és kezelési költségektől, semmiféle pénzbeli megterheléssel nem jár.

A készülék megszerzése érdekében mindössze az szükséges, hogy egy levelezőlap menjen a céghez és ezen az igénylő címe pontosan fel legyen tüntetve. A levelezőlap a következőképpen címezendő:

Radiofabrik E. Gräb & C. Rottloff,

Abt. X, Berlin, No. 4. Gartenstrasse 100.

REJTVÉNYEK

1. Betűrejtvény.

L Ó R

(Beküldte Fábri Sándor
Nyugatszenterzsébetről.)

2. Betű- és szórejtvény.

S

(Beküldte Papp Ferenc
Dévaványáról.)

3. Pontrejtvény.

. s z . r . l . m . i . d . n . p . t . l

(Beküldte ifj. Nyitrai János és Juliska Jászapátiból.)

4. Névrejtvény.

Nyitra, Oravica, Zsolna, Orsova, Pécs

E városneveket helyesen összerakva, egy megszállott magyar város nevét kapjuk.

(Beküldte ifj. Vajda Ferenc Reziből.)

5. Szórejtvény.

Masina I forgat (á = e)

(Beküldte Peták Vilmos Kiskundorozsmáról.)

6. Szórejtvény.

vál Bala fon pengő

(Beküldte Papp József Harcáról.)

7. Pontrejtvény.

A . u . k . n . m . z . g . e .

(Beküldte Taller András Alsómocsoládról.)

8. Szórejtvény.

veszteség pá! hüvely

(Beküldte Scheicher József Gyuláról.)

9. Tréfás talány.

18 + 4 = ?

(Beküldte Molnár Gábor
Tivadarról.)

10. Szórejtvény.

zaj tia
A M

(Beküldte Czibulyka Dénes
Ujkécskéről.)

11. Szórejtvény.

Nem kételkedek 1 imádjuk BEN

(Beküldte Walter Antal Bácsalmási-Szőlőkből.)

12. Szórejtvény.

Nem áll E villa A
(a = á)

(Beküldte Szarvas Gyula Szegvárról.)

13. Betűrejtvény.

K R D (é = ő)

(Beküldte ifj. Kis Bagoly József Botykáról.)

14. Szórejtvény.

Mátra szoknya A

(Beküldte ifj. Cs. Nagy József Kaposszentbenedekről.)

15. Pontrejtvény.

. s . s . o . r . s . k . ó . t . r . a . m . h . g y . k . ő . e . e . n . k

(Beküldte Galkó Zoltán Mátéról.)

A rejtvenyek helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával az 50-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvenyek megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 44-ik számban közölt rejtvenyek helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: Szülőföldem szép határa. 2. Pótlórejtvény: Hazádnak légy hive. 3. Betűrejtvény: Merénylet. 4. Betű- és szórejtvény: Nővérek. 5. Szórejtvény: Nemzeti Színház. 6. Pontrejtvény: Isten, ki az időnek határát kimérted. 7. Számrejtvény: Aki a remény kocsiján jár, szegénység az utavalója. 8. Betű- és szórejtvény: Utolsó kenet. 9. Pontrejtvény: Ember küzdj és bizva bizzál. 10. Névrejtvény: Jókai Mór. 11. Szórejtvény: Oltár. 12. Pontrejtvény: Hercegprímás. 13. Betűrejtvény: Légy istenfélő. 14. Verses pontrejtvény: Debréte nem város, Csak egy kicsit sáros. 15. Verses számrejtvény: Kurtakocsma.

Helyesen megfejtették: Diószegi Lajos, Szűcs János, Vörös Franciska, Tóth Nándor, ifj. Horváth József, Nagy Juliska, ifj. Bordás Antal, Kiss Ágoston, Török Ferenc, Galambos Margitka, ifj. Jaromi Józsefné, özv. Keserű Jánosné, Gachal Annuska, Buzás Sándor, Békefi László, Sztraka Ferenc, Tóth Emilia, Düh Mariska, Lipták Ferenc, Peták Vilmos, Lukács Viktor, Orosz János, Ertler Gyula, Németh Mariska, Nemzeti Olvasókör Elnöksége, Huszár István, Horn József, Hajdu József, Zilahy Juliska, Csontos József, Lipták Ferenc.

Jutalomkönyvet nyertek: Csontos József (Balmazújváros), Homor József (Somogyország), Nemzeti Olvasókör (Karcag), Németh Mariska (Nemeskér) és Orosz János (Edelény).

A 45-ik számunkban közölt rejtvenyek megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Gyümölcsfa és élősvénynek való eladása:

25 drb. vegyes gyümölcsfa, sárgabarack, szilva, őszibarack, dió, mandula, meggy, cseresznye csak 5.60 P. Szép gyökerű két éves gleditschia, nagytüskéjű, ezre 14 P. Diszsvénynek való vegyesvirágú orgona, ezre 14 P. 250 és 300 cm magas sorfáknak, igen szépek, 10 drb. 10 P, 5 drb. 45 P. (Ailanthus) vagy bányafa. Pöszméte- és ribizkebokrok 10 drb. 5 P, csomagolás ingyen. Vajda Sándor Vértesszőcsé.

Hosszulejáratu törlesztéses kölcsönöket

folyósítatunk 35 évre legalacsonyabb kamat, 100 százalékos kifizetés mellett. A kölcsön stornódíj nélkül bármikor visszafizethető. Kamat- és tőketörlesztés félévenként utólag fizetendő. Bekebelezés bélyeg és- illetékmentes.

Költségelőleget nem fogadunk el.

Mezőgazdasági Hitelforgalmi Vállalat

Budapest, V., Lipót-körút 10 (Tulajdonosok: Okányi és Irmier okleveles gazdák)

Kölcsön budapesti és pestkörnyéki házakra. Beküldendő iratok: hiteles telekkönyvi kivonat és hiteles kataszteri birtokiv. Tanácsot adunk minden gazdasági vonatkozású ügyben.

A LEVEGŐ KIRÁLYA.

REGÉNY. IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(26. folytatás.)

Hirtelen mosoly futott át arcán, pipáját a fához verte s a zsebébe csusztatta, azután mély lélegzetet vett. A hiénafejü közeledett . . .

XVI. FEJEZET.

Párbaj az erdőben.

Egyenesen feléje rohant. Ördögi, sárga arcán rémület ült s dühösen szitkozódva futott. Haig megvárta, míg melléje ért s ekkor előugrott a fa mögül és mellenragadta a hiénafejűt.

A bandita megtorpant s halálos rémülettel meredt rá az állítólagos Bill Savagera. Iszonyatot visszatükröző szeme elárulta, hogy már tisztában van: ez a belopódzott ismeretlen ember hozta el számára a végzetet. Egy pillanatra megtántorodott, hogy azután vérbenforgó szemekkel fogja rá revolverét ellenfelére.

Haig azonban egy ökölcsapással kivágta kezéből a revolvert, mely széles ívben esett a föbe.

A hiénafejü dühösen elkáromkodta magát.

— Meghalsz, áruló kutya! — hörögte, de a rendőrfőnök vasmarka olyat szorított a nyakán, hogy fuldokolni kezdett.

Haig undorodva lökte el magától az állati arcú banditát.

— Megverekszünk, sátán fia! — dörögte.

A hiénafejü látta, hogy nincs menekvés: a párviadalt el nem kerülheti. Ördögi képén kegyetlen vigyorgás jelent meg s villámgyors mozdulattal rántva ki kését övéből, rávetette magát Haigra.

A rendőrfőnök már várta ezt a támadást s egy hajlással kikerülte a lesújtó pengét. A következő pillanatban elkapta a bandita csuklóját és olyat szorított rajta, hogy a kés kihullott a markából. Ugyanebben a pillanatban a másik kezével lesújtott a hiénafejü halántékára.

Egyetlen nyögés nélkül — mintha villám sujtotta volna — lerogyott a rendőrfőnök lába elé. Haig lehajolt hozzá és az arcába meredt:

— Egy darabig nem találja meg az esztét... — mormolta meglepődötten.

Felemelkedett és körülnézett. Már senki sem volt a közelében. A bokrok között azonban véres halottak és üvöltő sebesültek heverték. A hiénafejü emberei...

A magasban pedig diadalmasan keringett az „Eagle”. Fehér szárnyai csillogtak a napsugárban s a motor berregése úgy hangzott, mint a győzedelmes sas vijjogása.

Haig megtörülte verejtékező homlokát.

— Ennyin már tul volnánk — nevetett fel halkan és előkotorta pipáját. Még egy pillantást vetett a sűrűbe, melyben egyre távolodó zaj, egyre halkuló lárma bizonyította, hogy már messze járnak a menekülők, azután rágyujtott.

— Derék madár — mondta magában, a magasba tekintve és szeme szeretettel cirógatta végig a repülőgép fénylő, karcsu testét. — S milyen derék fiú a Zentay! Mintha világéletünkben együtt gyakoroltunk volna, olyan pontosan a kezemre játszott.

Hirtelen felkapta a fejét. Valami az eszébe jutott.

— Terringtonét, ugyancsak figyelmetlen vagyok! Nem is gondoltam arra, hogy a hölgyeknek esetleg megnyugtatóra van szükségük.

Nyugodt léptekkel megindult a két leány rejtekhelye felé. Azok szegények halálos rémülettel, kétség és remény között ölelték át egymást. Hallották a csata szörnyű zaját, a golyók süvitését, gránátok robbanását, ágak recsegését, a dühös szitkokat és hördüléseket s nem tudták, merre hajlik a hadiszerencse. A legnagyobb bizonytalanságban voltak, amikor megjelent előttük Haig.

Már nem volt szakáll az állán. Ismét a régi, az ismerős Haig volt. Pamela halk sikollyal nyujtotta feléje kezét, a tekintetéből kimondhatatlan hála sugárzott.

— Bocsássanak meg, hölgyeim — szólalt meg derűsen a rendőrfőnök — nem lehetett kisebb lárma nélkül elintézni a dolgot....

Jókedve s nyugalma megértette a meggyötört leányokkal, hogy nincs már több veszély.

— Megnézem a mi jómadarunkat — mondta Haig s elballagott Wilkinsonhoz. A bandita már magához tért és hevesen hánykolódott, hogy kötelékeitől megszabaduljon. Egy fatörzshöz hempergve megpróbálta, hogy dörzsöléssel szétvágja a kezeit bilincsbeverő köteleket. Haig egy darabig mosolyogva nézte, azután megszólította:

— Mr. Wilkinson, kár a fáradságért! Ne is fárasza magát...

A bandita csak most vette észre gyűlölt ellenfelét. Halálos dühvel meredt rája, úgy, hogy Haig elnevette magát.

— Átkozott szerencsém van, — mondotta — hogy tekintettel nem lehet ölni! De talán beszélni óhajt mr. Wilkinson? Nem bánom, beszéljessünk egy keveset...

Kiszedte szájából a rongyot.

— Nos, hogy érzi magát, titkár ur? Nem gondolja, hogy sokkal kellemesebb lenne önre nézve, ha a mi oldalunkon állott volna ebben a kis csetepatéban?

Wilkinson szeme megvillámlott.

— Majd meglátjuk, ki nevet utóljára! — sziszegte határtalan gyűlölettel. — A vezér él még... és ő nem hagyja el a hivatást... Irtózatosan meglakoltok...

— No lám, — kacagott Haig — milyen jó barátságban van ön velem, titkár ur! Már tegez is! Igazán kedves öntől! A vezérről beszél? Igen, ő él... S mint-hogy úgy látom, hogy kívánja őt, szeretné, ha a közelében lenne, hát majd gondoskodom, hogy teljesejék a kívánsága...

(Folytatjuk.)

Tudja azt már minden tevé, olcsó husnak hig a leve
Mi tehát csak javát adjuk, annak árát meg is szabjuk.
Duljon verseny, duljon harc, legjobb marad mindig Schvarcz.

**LOKOMOBIL-, FECSKENDŐ-, KÖT-
SZERLADÁK, SZÁRNYSZIVATTYÚK,
TÖMLŐK, CSÖVEK, ARMATURÁK
minden üzemszükségleti cikk**

VERMOREL - PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.

Schvarcz József és Tsa Budapest

Vilmos császár-út 53.

(Alapítva 1884.)

(Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.)

VÁSÁR ÉS PIAC

Gabonatözsde. Készárupiac: Buza tiszavidéki 77 kg-os 25.35—25.50, 78 kg-os 25.60—25.75, 79 kg-os 25.85—25.95, 80 kg-os 26.00—26.10, felsőtiszai 77 kg-os 23.50—25.45, 78 kg-os 25.55—25.70, 79 kg-os 25.80—25.90, 80 kg-os 25.90—26.00, fejmegyei, bácskai, dunántúli és pestvidéki 77 kg-os 25.15—25.30, 78 kg-os 25.40—25.55, 79 kg-os 25.65—25.75, 80 kg-os 25.75—25.85. — *Rozs* pestvidéki 22.50—22.65, más 22.50—22.65. — *Árpa* elsőrendű 26.00—26.25, közép 25.75—26.00, sörárpa felv. 28.00—29.00, egyéb 27.00—28.00. — *Köles* 25.00—26.00. — *Répe* 46.00—46.50. — *Zab* elsőrendű 26.00—26.25, közép 25.50—25.75. — *Tengeri* tisztántúli —, egyéb 31.50—32.00. — *Korpa* 18.50—19.00. — *Lucerna* 150—165. — *Lóhere* 175—195, aran-kás 160—170 pengő métermázsánként. — *Határidőpiac:* Buza márciusra 26.90—26.92, májusra 27.58—27.60. — *Rozs* márciusra 24.72—24.74, májusra 25.04—25.06. — *Tengeri* májusra 28.68—28.70, júliusra 28.90—28.94 pengő métermázsánként.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért 100 kilogrammonként, minőség szerint: bab, fehér 82—85, bab, fűrj 76—80, baltacim 65—70, borsó, Viktória 45—50, búkköny, tavaszi 34—36, csillagfűrj 24—26, fehérhere 160—190, kendermag 48—52, köles, fehér 42—45, köles, vörös 31—33, lenmag 44—48, lóbab 35—36, lóheremag arankatartalom és minőség szerint 175—195, lucernamag arankatartalom és minőség szerint 155—175, mák, étkezési célokra 120—124, muharmag 52—56, mustármag 52—54, nyulszapukamag 150—170, pohánkamag 26—28 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 52—56, duplanullás finom tészta 42—46, nullás 42—46, kettős főzöliszt 40—44, négyes kenyérliszt 40—42, hatos 36—40, nullás rozsliszt 42—43 fillér kilogrammonként.

Takarmányvásár. Réti széna elsőrendű, 6 16, réti széna másodrendű, 6 13—15.50, réti széna harmadrendű, csomagolásra 9—12.50, muharszéna 17.50—19, lucernaszéna 21.50, lucerna és széna kev. 17, baltacim 16.50—17.50, zabtakarmány 10.50, alomszalma elsőrendű 5.50—6, alomszalma másodrendű 4—5, zsupszalma 7.50 pengő métermázsánként.

Burgonya. Árak mázsánként vagonátételben a következők: Nyári rózsaburgonya 18—18.50, őszi rózsaburgonya 14—15, Ella-burgonya 12.50—13, Wohltman 9 pengő.

Szurómarhavásár. Élőborjúk, belföldi szopós, elsőrendű 1.52—1.60, kivételesen 1.70, másodrendű 1.24—1.40 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Tenyésmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 92—96, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 92—98, 1½—2 éves üszökök 92, 1, 1½—2 éves tinók 88—92, friss fiatal tehén 135—140 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb 98—120, közepes 76—96, gyengébb 52—74; bika, legjobb 97—102, középminőségű 78—92, gyengébb 58—76; tehén, legjobb 90—100, középminőségű 60—88, gyengébb 42—64; bivaly 56—64; növendékmarha 52—96; kicsontozni való 30—52 fillér élősúly kilogrammonként.

Sertésvásár. Könnyű sertés 118—135, közepes sertés 136—144, nehéz sertés 146—154 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Gyapju. A belföldi forgalomra élenkitően hatott a gyárosok vásárlása s ezzel magyarázható a bekövetkezett kis árjavulás. A jóminőségű fésűsgyapju ára kilogrammonként 2.40—2.80 pengő körül mozog.

Nyersbőr. Marhabőr (magyar) 1.40—1.50, marhabőr (tarka) 1.50—1.60, borjubőr (hosszu lábbal) 2.40—2.50, juhbor 0.90 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—600, rostélyos, vastaghátszín, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 200—320, fartő, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 160—300, gulyásnak való 80—200 fillér kilogrammonként. — *Borjúhús:* Felszele-

telt comb 320—440, sütnivaló 180—360, pörköltnek való 160—240 fillér kilogrammonként. — *Juh- és bárányhús:* Juhcomb 180—240, gerinc, lapocka 140—200, pörköltnek való 120—160 fillér kilogrammonként. — *Sertéshús:* Friss karaj 240—340, friss comb, tarja, lapocka 200—280, friss oldalas 200—260, kocsonyának való 80—160, vese velővel 200—280, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—400, olvasztani való szalonna 240—270, sózott kenyérszalonna 260—300, füstölt 260—300, hárj 276—300, zsíros tepertő 260—300, helybeli sertésszár 270—288 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—500, csirke 120—350, ruca 250—800, lud 500—1600, pulyka 350—900 fillér darabonként. — *Leölt állatok:* Tyúk 220—280, csirke 260—400, hizott ruca 220—250, sovány 180—200, hizott lud 200—250, sovány 180—200, hizott pulyka 200—240, sovány 160—180, ludmáj 500—1200, ludzsír és hárj 290—440, ludaprólék 140—200 fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Friss teatojás 17—19, főzetojás 14—18 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul, bőrben, darabonként 350—600, fácán darabja 400—500, fogoly darabja 230 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harcsa 400—800, csuka 220—300, ponty 200—320, kárász 120—200, compó 200—220, apró kevert hal 160—180 fillér kilogrammonként.

Tej- és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 40—44, lefölözött 14—20, yoghurt 100—136, tejszín 350—400, tejföl 180—220, centrifugált teavaj tömbben 500—560, 10 dkg-os csomagolásban 560—640, főzövaj 440—500, szedett vidéki vaj 410—460, tehénturó 100—120, sovány tehénturó 60—80, juhturó 300—360, kevertturó 200—300, liptói turó 340—360, hazai ementáli sajt 500—600, hazai trappista 300—440 fillér kilogrammonként.

Szárazfőzelék és száraztészta. A nyílt piacokon: Lencse 100—150, hántolt egész borsó 110—140, feles 92—140, fehér aprószemű bab 80—120, nagyszemű 90—140, színes 80—120, finom árpakása 90—120, durva 60—90, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 20—40, sárgarépa zöldjével, csomója 6—26, petrezselyem kilogrammja 20—40, petrezselyem zöldjével, csomója 6—28, zeller zöldjével, darabja 6—30, zeller kilogrammja 20—50, kalarábé zöldjével, darabja 6—14, őszifajta kalarábé kilogrammja 30—40, kevert zöldség 20—40, karfiol 30—80, makói vöröshagyma 24—28, közönséges vöröshagyma 18—26, fokhagyma kilogrammja 40—80, cékla 20—40, hazai fejeskáposzta 16—24, savanyított kelkáposzta 45—60, kelkáposzta 30—60, vöröskáposzta 35—60, torma 60—200, rózsaburgonya 20—28, közönséges 13—22, kifli 30—44, tömör csiperkegomba 300—600, mezei csiperkegomba 150—250, székfűgomba 150—400, fekete retek 20—40, hónaposretek csomója 12—20, ecetes ugorka 150—200, vizes 100—140, apró hegyes zöldpaprika darabja 40—70, tölteni való 50—110, savanyított zöldpaprika kilogrammja 120—200, főzötök 30—60, gyalult 50—80, sütötök 14—30, paradicsom 40—70, sóska 40—70, tisztított paraj 50—80, gyökeres 40—60, főzött paradicsom literje 90—120 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 70—140, közönséges 30—80, birsalma 35—80, nemes fajkörte 70—160, közönséges 40—80, berzencei szilva 30—80, szilvaiz 120—190, gyümölcsiz 140—320, áfonya 60—100, csemegeszőlő 90—150, kevertfajú csemegeszőlő 60—100, közönséges szőlő 50—80, bornak való szőlő 35—50, nagy papírhéjú dió 160—200, keményhéjú 80—140, dióbél 400—560, héjazott mogyoró 320—440, héjazott mandula 600—800, keményhéjú 70—120 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és házi szappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 600—720, félédes, gulyás 450—600, rózsapaprika 360—500, erős 240—300, kereskedelmi 200—240, kék mák 140—160, közönséges 110—120, pergett méz 220—260, házi színszappan 144—180, közönséges házi szappan 96—128 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Csövespaprika füzérenként 8—10, édesnemes paprika kilogrammonként 4.50—5.20, félédes paprika kg-ként 3.60—4.10, elsőrendű paprika kg-ként 2.80—3.20, másodrendű paprika kg-ként 0.90—1.20, harmadrendű paprika kg-ként 0.40—0.70 pengő. *Kalocsán:* Édesnemes paprika kg-ként 4.40—4.60, rózsapaprika kg-ként 2.80—3.20, másodrendű paprika kg-ként 1.20—1.80, harmadrendű paprika kg-ként 0.60—0.80, válogatott csövespaprika kg-ként 2.20 pengő.

Borpiac. Az ujbórák a következők: 9—10.5 foku áruért 2—2.50 pengőig, 11 fok és ennél magasabb foku áruért 3—3.50 pengőig fizetnek Malligand-fokonként. Az árak seprővel együtt értendők. Az óborpiac változatlan.

Szesz és szeszestalok. Ugy finomított, mint denaturált szeszben úgy a nagybani, mint kicsinybeni forgalomban élénk és kielégítő volt a forgalom változatlan árbán. A gyümölcspálinkaüzletben a kínálat élénk és nagyobb érdeklődés mellett főleg ujtörköly és szilvóriumban történtek nagyobb vételek azonnali és novemberi szállításra. Jegyeztetik ujtörköly 4 pengőig, nyári szilva 4.80—5 pengőig, borpárlat 5.80—6 pengőig. Elsőrendű ó-borpárlat drágábban kelt el. Az árak 10.000 literfokonként, a termelőállomáson és 2 százalék forgalmiadóval értendők.

Fapiac. Fenyőfában az árak további drágulást mutatnak, forgalom azonban elenyészően csekély. *Tűzfűzében* a kereslet gyenge, a fogyasztókkal való forgalomban az árak a gőzfűzég-telepek nagy versenye folytán csökkentek. A nagybani árak változatlanok és 230—256 pengő között mozognak vagononként magyar állomásról. *Keményfában* megkezdődött a termelők bevásárlási tevékenysége, az erdőbirtokosok által kért árakat a termelők túlzottan tartják és ezért csak kevés üzlet

MAGYAR EMBER

magyar cégtől vásárol

minden hangszert,

melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY

hangszertelepe szállít.

Bpest, VI/29. Király-u. 58.

Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

jött létre. Kereskedelmi minőségű tölgy fűrésztrónk termelői ára 38—45, elsőrendű, 50 cm-en felüli tölgytrónké 50—65 pengő, furnirtölgytrónk 35—125 pengő köbméterenként. Kőrisgömbfa-fűrész célokra 45—55, bogárnafa-sziltrónk 23—28, nyárgömbfa 16—25 pengő köbméterenként, vagonba rakva.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára november hó 11-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárjelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. Egy pengőnél többre kerül egy darab: Angol font 27.73 (27.88), dollár 5.71 (5.72), hollandi forint 2.29 (2.30), német márká 1.363

(1.368), svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab: Csehszlovákia 16.94 (17.02), szerb dinár 9.99 (10.05), francia frank 22.40 (22.60), lengyel zloty 64.10 (64.40), román lei 3.43 (3.48), olasz lira 29.85 (30.10), osztrák schilling 80.37 (80.72), fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Arany huszszekeres 23.00 (23.30), ezüst egykoronás 0.45 (0.46), forintos 1.18 (1.20), ötkoronás 2.28 (2.30) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.
KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

Patkány-, egérirtó „RATINOL“

sváb, rusznai, csótány-
irtószer.

biztos hatású irtószer, gyöké-
keresen irt. Más állatra
emberre ártalmatlan. Napi árban utánnvétellel szállítja

Ratinol Laboratorium, Budapest

VII., Murányi-utca 36. szám.

Prospektus ingyen!

Szakorvosi

-rendelő vér- és nemi-
betegek részére. Ezüst
salvarsan-oltás
Rendelés egész nap.

VII. Rákóczi-út 32. sz. I. em. 1. (Rákosszal szemben.)

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapálókák, fűkaszálók

marokrakó és kévekötő aratógépek,
lógereblyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gőzcséplőkészletek,
szecsavágók, répvágók, darálók,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

A „Baromfitömő készülék”-kel

egy perc alatt tömhet mindenféle
tengerivel és a fulladás ki van
zárva. 20 liba tömésénél 90 óra
időt nyer. Kényelmes tömés. Nincs
főlézés, derékfájás és kézkisebe-
zés. Olcsó! Ha egy libát ment
meg a fulladástól, az ára megtérült

Kérjen árjegyzéket.

Cím

**Kugler Sándor,
Makó.**

A „Vasárnap” a falusi gazdák lapja.

A legelőkérdés és annak fontossága

Írta: **Dr. Piukovich József**
Pestvármegye tb. főszolgabírája.

Ára 8 pengő

Ez a rendkívül becses mű azt az utat igyekszik
megkeresni, amelyen a nagyjelentőségű kérdés
a szükséges orvoslást megtalálhatja és az any-
nyira fontos legelőkérdésnek javulását ked-
vezőbb körülmények közé öhajítja hozni. Kapható
A VASÁRNAP könyvosztályánál, Budapest, Ó-u. 10.

**Mravkó József utóda
Gyurusz György**

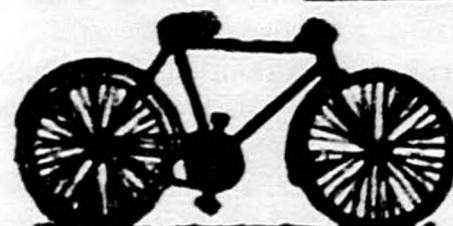
puskaműves és fegyverkereskedő

Budapest, Károly-körút 22

(Röser-bazár udvarban.)

ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, át-
alakítását és felújítását. **ELAD:** elsőrendű gyárt-
mányú golyós, sörétes, ismétlő és automata
vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket.
Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes
töltények, löszerek.

A világot 33 év óta uraló eredeti angol **THE CHAMPION**

kerékpárokat és
Cantral Bobbin sü-
lyesztős varrógépe-
ket havi 20—24 P
részletre, kerékpár
alkatrészeket, lámpa,
nyereg, lánc, pedálo-
kat **nagybani gyári**

áron szállítunk. — Külső gumi 6.50 pengőtől, belső
gumi 2 10 P-től. **LÁNG JAKAB és FIA** kerékpár-
nagykereskedők, Budapest, József-körút 41.
1000 képes árjegyzék ingyen.

GANZ és TÁRSA—DANUBIUS

Gép-, Waggon- és Hajógyár Rt. Schlick-Nicholson Telep

Budapest, VI., Váci-út 45—47. Mintaraktár: Budapest, VI., Vilmos császár-út 63.

FIÓKOK:

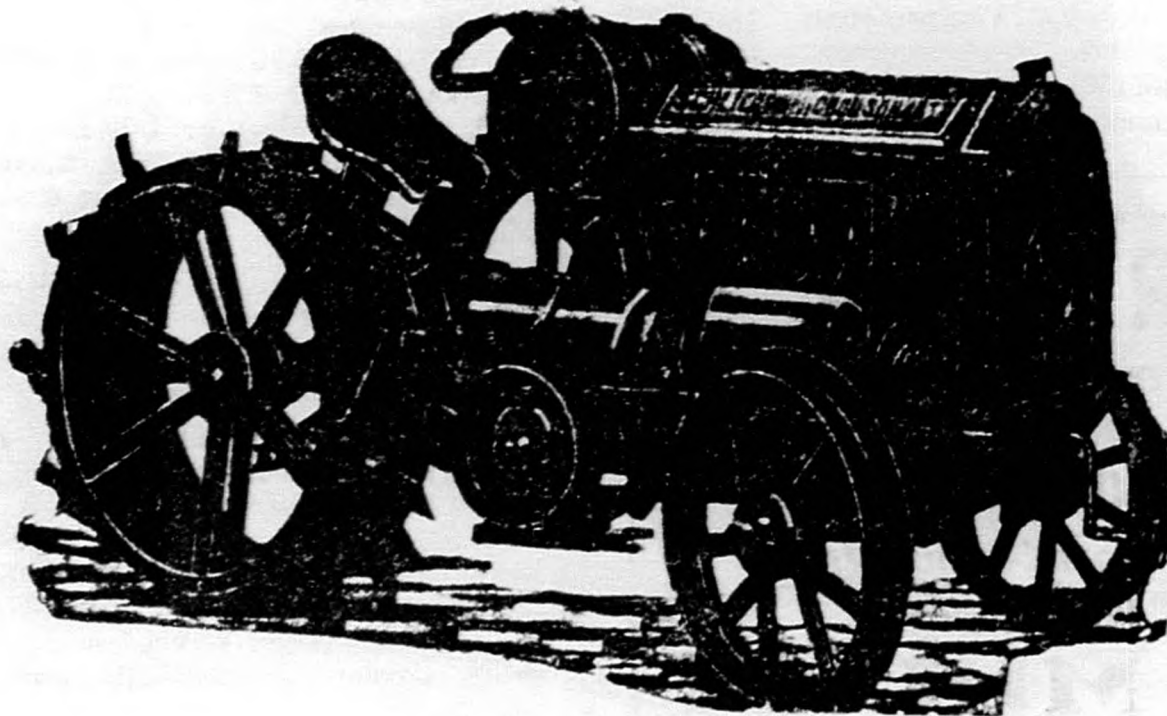
Szeged, Kölcsey-utca 1.
Szombathely, Zanati-út.
Eger, Káptalan-utca 8.
Nyíregyháza, Széchenyi-
tér 7.

Cséplőkészletek

RAKTÁRAK:

Pécs, Kaposvár, Győr,
Baja, Szolnok, Nagy-
kanizsa, Debrecen, Miskolc,
Békéscsaba.

**Vontatós és ma-
gánjáró lokomo-
bilok, gőz-, ben-
zin- és szivógáz-
üzemre.**

**Acélkeretes és fa-
keretes golyós-
csapágyas cséplő-
gépek minden
nagyságban.**

**Schlick—Hanomag Traktorok. „Ásványi”-féle tengeri szár-
tépőgépek. Vetőgépek és az összes mezőgazdasági gépek.**